

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPU-UTCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
677 SZÁM - KIADÓHIVATAL 82 és 677 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:

Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 480 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ

SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:

Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXII. évt. 188. szám

Vasárnap, 1926. augusztus 22.

Aggódunk,

nem érkezett-e el valahová későn ez a cikkünk, ez a figyelmeztetésünk. Nem támadt-e valahol gondatlanság, hanyagság, elővigyázatlanság miatt tűzvész? És ha támadt, nem vált-e naggyá, katasztrófálissá amiatt, mert a községnek nem volt meg a kellő oltási felszerelése, s mert a tűzoltás módja ott nem volt kellően megszervezve.

Sok panasz hangzott el már s a Brassói Lapok hasábjain is sok cikk jelent már meg a hazai tűzoltóság hajáról, a céltudatos organizáció akadályairól, az adott pillanatban beálló csődről, s a romboló elem ellen való küzdelem nehézségeiről a mostani viszonyok közt. Zetelaka másodszori pusztulása pedig borzalmas mementó lehetett mindenfelé, ahol van mit féltetni, s ahol tudják, hogy a gondatlanság vagy a gonoszság, az előre látás hiánya vagy akár a faji elfogultság útjába állt a kellő felkészültségnek, a szükséges óvintézkedéseknek.

Mi elsősorban magyar községeink népéhez szólunk, amellyel nyelvi és lelki közösségben vagyunk. És szólunk lapunk egy nemes barátjának s a magyar nép még nagyobb barátjának, Filantropnak egy hozzánk beküldött cikke alapján, mely fájdalmasan panaszkodik, hogy a leg több falu úgy van a tűzzel, mint Bereck község: amikor kitér és oltani akarják, minden hozzávaló eszköz felmondja a szolgálatot.

A lipcsei tűzoltókongresszus szelleme és sok tanulságos látóvilága itthon is felgyújtotta a tűzoltói szervezkedés kedvét, a humánus és gazdasági intézmény minél modernebb kifejtését és a háború kitörése előtt majdnem minden község fel is volt szerelve országos méretű újfajta fecskendőkkel, melyeket araváló gyakorlott férfiak kezeltek. A háború és a forradalmak során ezek az objektumok vagy elpusztultak vagy elromlottak. A községek vezetőit, akikben a régi szellem, a régi tettvágy, a nép érdekeinek igaz szolgálata élt másokkal cserélték ki; a politika vált urrá a munka fölött, az önzérdek a közérdek fölött; a zavar és nem törődömség a rend és gondosság fölött. A közvagyon Csáky szalmája lett és még ez a szalma is elégett, mert nem volt tűzoltó és nem volt tűzifecskendő.

Ezekután a tennivaló egyszerű és világos: életre kell hívni újra az országos és megyei tűzoltófelügyelőségeket, újra kell szervezni az önkéntes tűzoltó egyesületeket (az ideszolgáló engedélyt sürgősen ki kell harcolni) s a községi előjáróságokat oda kell szorítani, hogy az oltás meglevő szerszámaikat kijavítsák, készenlétben tartsák, a hiányzókat megszerezzék. A léha parádézásnak az üres egyenruhakultusznak, a rangjelzés hiu cífraságainak ép úgy el kell tűnniük a tűzoltás nagy feladata elől, mint az okatlan és gyanúsító politikának, mely még az önzetlen tűzoltói megmozdulásában is irredenta szándékot talál.

De addig is és elsősorban az egyéni gondosságot kell megnevelni, ébrentartani a községekben. Minden gazda ügyeljen a maga portájára, de tartsa szemmel a szomszédét is. A más veszedelme az övé is lehet. Szigorúan kell óvakodni a dohányzástól szűrukben, kazlak közelében, s gyermekeket nem szabad úgy magukra hagyni, hogy gyufával, tűzzel játszhassanak. S időnként, ott is, sőt ott a leginkább, ahol nincs meg a kellő oltási szervezet és felszerelés, tárgyalja meg a falu népe a jegyző, a bírósági, a pap, a tanító részvételével, mit kell majd tenni, mit tenne adott pillanatban, ha a hajlékában vagy a szomszédságban vagy akár távolabb, akár künn a mezőn tűz támadna. Oltási próbákat kell tartani, mint ahogy iskolákban már tanítják a gyerekeket is az apró gyermekeket, ho-

gyan kell tűz vagy földrengés esetén nagyobb riadalom és tolongás, torlódás nélkül az épületből kimenekülni.

Óvatosság, előre látás, gondosság és kellő előkészület sorakozzanak községeinkben a tűzvész ellen. És természetesen tűzálló építkezés, a gyúlékony anyagok elszigetelése, a vízzel való állandó gondoskodás. A község előjárósága pedig gyakori szemlével ellenőrizze a házak és szűruk tűzvédelmi rendjét és bármilyen áldozat árán szerezzen be, modern, jól működő tűzifecskendőket. Zetelakának nem szabad megismétlődnie, de még annál jóval kisebb tűzveszedelem is csak hanyagság, könnyelműség, vétkes mulasztás idézhet elő. Népünkben meg lesz az az öntudat, okosság és életrevalóság, hogy a vörös kakast nem engedi többé a házába.

Véres harc orosz csapatok között a lengyel határ közelében

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Daily News varsói jelentése szerint tegnap az orosz-lengyel határ közelében. Kraskoje község mellett véres harc folyt le a vörös hadsereg katonái és az ellenzéki pártok katonái kö-

zött. A küzdelem az ellenzéki csapatok súlyos vereségével végződött, s a sebesült katonák lengyel területre akartak menekülni. A lengyel határőrség azonban megakadályozta ebben őket.

Spanyolország fellázította Tangert

A városban kitört az általános sztrájk - Tangerben le akarják törni a francia uralmat

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A tegnapi táviratok már jelentették, hogy Spanyolország annak ellenében, hogy lemond a népszövetségi tanács állandó tagságára támasztott igényről, bejelentette, hogy igényt tart Tangernek spanyol fennhatóság alá való helyezésére. Ezt a bejelentést az utolsó huszonnégy órában szenzációs események kísérték Marokkóban, s bár erről a jelentések nem számolnak, mégis feltehető, hogy ezeket az eseményeket maga Spanyolország idézte fel, ha nem is azért, hogy a hatalmakat fajt accompli elé állítsa, de legalább is azért, hogy kellő hangulatot teremtsen maga mellett a népszövetségi üléshez.

A szenzációs eseményekről az első jelentést a Westminster Gazette közölte egy tangeri jelentés alapján, s eszerint a

tangeri lakosság fellázadt, s a lázadókkal rokonszenvező környéki törzsek a város felé menetelnek, hogy a sztrákoló munkásokhoz csatlakozzanak.

A Daily News szerint, az egész városban áll az általános sztrájk.

A későbbi jelentések felette kritikus helyzetről számolnak be. Egyértelműleg jelentik a lapok, hogy a kritikus helyzet jelentőségét fokozza a környék la-

kossainak akciója akik nagyszámban Tangerbe készülnek, hogy rokonszenvekről biztosítsák a sztrákolókat.

A sztrájk kifejezetten a mai rezsim ellen irányul, s tüntetés akar lenni Spanyolország mellett.

A lakosság egyre jobban követeli, hogy a közigazgatásban a spanyolok számára nyuknak megfelelően vegyenek részt, hogy ezzel ellensúlyozhassák a francia fennhatóság alatt álló rabati sheriff befolyását.

A közigazgatási hatóságok értesítették a konzuli bizottságot, hogy

a csendőrség az esetleges rendezavarások esetén nem tudja a rendet fenntartani és a lakosságot megvédeni, mert úgy a bennszülöttek, mint a spanyolok fel vannak fegyverkezve.

Hír szerint Primo de Rivera felajánlotta, hogy spanyol csapatokat bocsát a közigazgatási hatóságok rendelkezésére.

A kikötőben hargonyzó angol, spanyol és francia hadihajókat értesítették a kritikus helyzetről.

100 lej Zürichben nyitáskor
2.40 svájci frank

Stresemann eredményes tárgyalásokat folytatott a berlini angol nagykövettel

Anglia minden erejével Németország oldala mellé áll
Csökkent a pesszimizmus Genfben

BERLIN. (A Brassói Lapok tudósítója tól.) Egy tegnap kiadott hivatalos jelentés azt mondja, hogy Stresemann külügyminiszter az autóbbi napokban többször megbeszélést folytatott a berlini angol nagykövettel a közeledő népszövetségi ülészekről. A nagykövet hangsúlyozta Stresemann előtt, hogy Anglia semmi körülmények között sem fog eltérni Robert Cecilnek a tanulmányi bizottságban kifejtett álláspontjától, amely szerint csak Németország kaphat új állandó tanácsnoki helyet a népszövetségben. Anglia álláspontja az, hogy az állandó tanácsnokságok számát szaporítani nem szabad s Anglia szembe fog szállni minden

olyan törekvéssel, amely arra irányul, hogy meggyőzze Németország felvételét a népszövetségbe.

Stresemann — mondja a jelentés — megelégedéssel vette tudomásul a nagykövet kijelentéseit, s ezzel kapcsolatban megállapítható, hogy német politikai körökben lényegesen csökkent az a pesszimizmus, a mellyel a népszövetség őszi ülészekre elé tekintettek.

A hivatalos jelentés optimizmusán túl azonban be kell várni Anglia tényleges magatartását a genfi ülésen, mert csak itt bizonyul be, hogy mennyi az őszinteség a berlini angol nagykövet kijelentéseiben.

„Hát lehet a magyaroknak igazuk ebben az országban?”

Egy közigazgatási kalandor basáskodásai Kolozsmegyében

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Jósika Gábornak volt Szamosfalván egy kétezernégy száz holdas birtoka, a melyből 2160 holdat kisajátítottak. Ezt a kisajátítást mind a három illetékes fórum helyben hagyta, mire Jósika Gábor a birtokában maradt kétszáznegyven holdat a végző döntés után bérbeadta tizenöt évre Gyalui Rosenberg Sándornak, abban a biztos tudatban, hogy több változás nem lesz.

Időközben azonban az történt, hogy a régi konzilier, aki az ügyet intézte, szabadságra ment, s helyébe egy Soicescu nevű regáti hivatalnokot neveztek ki, aki junyban minden előzetes bejelentés nélkül még öt holdat kisajátított, és szétszórta azt szamosfalvi földművesek között, erről azonban sem a bérlet, sem a birtokost nem értesítette.

A jogtalan kisajátítás miatt a bérlet csendőrségnél tett feljelentést, s kérte, hogy akadályozzák meg a törvényteleniséget, a csendőrségnél azonban egy írást mutattak fel, amely szerint a birtokot a birtokba helyezett parasztoktól nem lehet visszavenni.

A sérelmes rendelkezést azonnal tudomá-

sára hozták Garoflid földművelésügyi miniszternek, aki meghallgatva a jogos panaszt, s úgy rendelkezett, hogy a konzilier azonnal adja vissza a jogtalanul kisajátított öt holdat, s állítsa vissza a törvényes állapotot.

Soicescu azonban a miniszter rendeletét sem hajtotta végre, a földet nem adta vissza, csupán egy jegyzőkönyvet vett fel, amelyben a bérlet és a birtokos egyaránt tiltakozott ez ellen a jogtalan eljárás ellen. Soicescu erre kijelentette, hogy

hát lehet a magyaroknak igazságuk ebben az országban?

A konzilier eme cinikus kijelentése megdöbbentő. Ugy a birtokos, valamint a bérlet a Magyar Párthoz fordult, amely haladéktalanul lépéseket tett, hogy érvényt szerezzen a miniszter rendeletének, egyszerűen felhívja a miniszter figyelmét, arra, hogy az ilyen közigazgatási kalandorokat el kell távolítani azokról a helyekről, amelyeken csak a román-magyar megbékélés útjába gördítenek akadályokat.

Kisebbségek napja Bukarestben

A szász képviselők és Willer József dr. tárgyalásai a közoktatásügyi minisztériumban — Mi lesz a szabad iskoláztatásról szóló rendelettel?

BUKAREST. (Rapid.) A tegnapi napot a kisebbségek napjának lehetne nevezni Bukarestben. Amint azt már jelentettük, megérkeztek a fővárosba a szászok és svábok képviselői, Hans Ottó Roth, Kräuter és Müller, de megérkezett Willer József dr. is, akik mindannyian egészen véletlenül találkoztak a belügyminisztériumban Bucsan államtitkárnál. A képviselők elpanaszolták az államtitkárnak, hogy Petrovici miniszter nem tartotta be a szabad iskoláztatás ügyében tett ígéretét, amire abból lehet következtetni, hogy a vonatkozó rendelet írásban meg nem jelent, sőt a közoktatásügyi minisztériumban ma sokkal szigorúbban kezelik az iskolatörvényt, mint Angelescu miniszter idejében.

Bucsan államtitkár teljes jóakarattal hallgatta meg a kisebbségek előterjesztéseit s megígérte, hogy interveniálni fog Petrovici miniszternél abban az irányban, hogy kezdjen a kisebbségekkel új tárgyalásokat, mert azokat ő is a maga részéről elsőrangú fontosságúnak tartja.

A képviselők a belügyminisztériumból a közoktatásügyi minisztériumba mentek át, ahol Willer József dr. Otetelesanu államtitkárt, a németek pedig Petrovici minisztert keresték fel. Petrovici miniszter a német képviselőket délután öt órára kérte magához, míg Willer József

délután háromnegyed kettőig hosszasan tárgyalt az államtitkárral.

Willer dr. és Otetelesanu vitája

A Rapid tudósítója feltétlenül hiteles helyről nyert értesítést alapján közölheti, hogy Willer József dr. és Otetelesanu között heves diszkusszió folyt le.

Willer dr. mindenekelőtt megkérdezte az államtitkárt, hogy mikor jelenik meg a szabad iskoláztatásról szóló miniszteri rendelet. Otetelesanu a következőképpen válaszolt:

— A kérdés nagyon komplikált s azt hiszem, hogy ez a rendelet igen nehezen fog megjelenni, mert az törvénytelen lenne.

Willer dr. erre hivatkozott Petrovici miniszternek ebben az ügyben tett határozott ígéretére, mire az államtitkár így válaszolt:

— Önök megrohanták a minisztert, aki nem ismerte pontosan a törvényt, s így tehetett ígéretet. Én azonban kijelenthetem, hogy a törvény határozottan tiltja ezt. A rendelet mindenesetre meg fog jelenni, de meg kell keresnünk azt a szöveget, amely mindegyik felet kielégíti s egyben nem törvénytelen.

Willer dr.: A szövegezés nem lehet más mint ama jog biztosítása, hogy a zsidó tanulók abba az iskolába iratkozhatnak be, a melyikbe akarnak.

Otetelesanu: Ne foglalkozzanak maguk a zsidók ügyeivel.

Willer dr.: Mi nagyon jól tudjuk, hogy mivel kell foglalkoznunk.

Otetelesanu: Mi meg azt tudjuk, hogy miért foglalkoznak azzal.

Délután háromnegyed kettő volt már, az államtitkár teljesen ki volt merülve, s a vita folytatása későbbre maradt. A Magyar Párt a szabad iskoláztatás ügyét presztizskérdésnek tekinti, és abból engedni nem fog.

A német képviselő tárgyalásai

A német képviselők pontosan megjelentek délután Petrovici miniszternél, a kívül este hat óráig tárgyalnak. Jelen volt mind a három képviselő: Hans Ottó Roth, Kräuter és Müller, aki a német iskolák ügyének referense. A tanácskozás után Hans Ottó Roth a következőket mondotta a Rapid munkatársának:

— Ha azt mondanám, hogy a miniszterrel folytatott tárgyalásaink jó eredménnyel végeztek, sokat mondanék. Annyit azonban mondhatok, hogy az eredmény nem éppen rossz, a tárgyalásokat azonban folytatjuk. A miniszter részéről sok jóakaratot tapasztaltunk, de a minisztérium magasabb hivatalnokai azok, akik a tárgyalások eredményességét megakadályozzák. Tíz nap alatt azonban okvetlenül meg kell történnie a megoldásnak minden kérdésben. Több kérdésben Bucsan államtitkár ur is segítséget nyújtott és új tárgyalás felvételére kérte fel a közoktatásügyi minisztert.

Kräuter képviselő a következőket jelentette ki:

— Érintettük a temesvári gimnázium kérdését, azonban csak annyit mondhatok, hogy ebben az ügyben nincs novum. Ma délután mindenesetre kilátástelisebbnek látom a helyzetet, mint délelőtt.

Willer József dr. nyilatkozik az iskoláügyről

Willer József dr., a magyar párt parlamenti csoportjának főtitkára a következőképpen nyilatkozott a Rapid munkatársának az iskolakérdésről:

— A Temesvári Hírlap a múlt héten több ízben foglalkozott azzal a felfogásbeli különbséggel, ahogyan a német parlamenti csoport vezérei és jómagam látjuk a kisebbségi helyzetet az új rezsimben. Több helyen szavaimat úgy fogták fel, mintha én rózsásabban és optimistikusabban néznék a jövőbe, mint német kollégáim. Nehogy az indokolatlan naivitás vádjával illessenek, ki kell jelentsem, hogy én a magam részéről Petrovici miniszter megértő megnyilatkozásait hálával és megköszönéssel, azért, hogy hajlandó honorálni a Magyar Pártnak azt a törvényes óhaját, hogy a magyar anyanyelvű gyerekek akadálytalanul iratkozhasanak be a magyar iskolákba.

Ennek az egyetlen ténynek a lojális kiemelése kapcsán nem szeretném, ha a hírlapok túlzó optimizmust olvasnának a fejemre. A miniszter adott szavának írásba foglalása egyre késik s azt sem titkolom el, hogy a minisztérium kebelében e késedelmét éppen ma különös módon indokolták meg előttem. Nos, én mégis feltétlenül megbízom Petrovici miniszter szavatartásában, mert nem adott még alkalmat arra, hogy szófartásban kételkedjem. S olyan rossz politikusnak se tarthatjuk őt, aki egy teljesen törvényes, tehát igen szerény kérést szűkkeblűen kezelne a küszöbön álló bihari választások előtt, ami a választások eredményét kétségessé tenné. A rendelet meg nem jelenése érthető izgalmat keltett egy a magyarság mint a zsidóság között, annyira, hogy ma már tények keletkeznek, hogy a bihari választások eredményét garantálhassuk.

Vilmos excsászár súlyos beteg

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Chicago Tribune jelentése szerint Vilmos császár náthalázban súlyosan megbetegedett. Környezete megállapította, hogy az éghajlat teljesen alkalmatlan a volt császár számára. Amennyiben elszállítása egyáltalán lehetséges, rajta lesznek, hogy engedélyt kapjon, arra, hogy enyhébb éghajlat alá kerülhessen.

Törökország is feljajdult a Clémenceau-levél miatt

A török sajtó tiltakozik Törökország megsértése miatt

ANGORA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Clémenceau, a francia »tigris«, abban a nyílt levélben, amelyet Coolidge-hez az Egyesült Államok elnökéhez intézett, Törökországot is aposztrofálta, amikor azt írta, hogy Franciaország nem Törökország, amelytől garanciákat kell követelni. A török lapok most méltatlankodással tárgyalják Clémenceau nyílt levelének ezt a részét, s szinte egyértelműleg utasítják vissza ezt a kijelen-

tést, hangoztatva, hogy ezt a monarchikus Törökország megérdemelte volna, de semmiesetre sem érdemli meg a demokratikus török köztársaság. A kormány felhivatalosa, a Hakimiet Müllie pedig kezen kijelenti, hogy Clémenceau hangja egyenesen sértő Törökországra nézve, amelynek joga van hozzá, hogy presztízsére és méltóságára éppen olyan érzékeny legyen, mint akármelyik más állam.

Szabadtéri színelőadással kezdődött meg a Szent István-hét Budapesten

Hatalmas érdeklődés nyilvánul meg a magyarság ünnepi hete iránt

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Szent István-heti ünnepségeket szerdán este nyolc órakor a Ferencvárosi Tornaklub hatalmas pályáján óriási közönség jelenlétében szabadtéri színjátékkal nyitották meg, amelyet az Országos Színészszövetség rendezett. Az előadáson jelen volt József és József Ferenc főherceg, Augusztia és Anna főhercegnasszonyok, Ripka főpolgármester s számos más előkelőség. Az ünnepi megnyitó beszédet Ripka főpolgármester mondta.

— A Szent István-hét terve abból az elgondolásból született — mondta többek között — hogy tevékenységbe hozza azt a megmérhetetlen erőt, amelyet a magyarságnak Szent István jelent. Azt akartuk, hogy százezrek lelkében sokszorozódjék meg a Szent István gondolata, amelyben össze kerül talákozni a városnak és a falunak, az egész magyarságnak, felekezeti és társadalmi különbség nélkül.

A beszéd után az énekkar és a zenekar száma következett, majd Somogyi Pál színész Rákosi Jenő prologusát mondta el.

Az ünnepi játék a magyar történelem kiemelkedő jeleneit ábrázolta. Az első részben István, Gellért püspök, László és Margit kora szerepel. A játék második részében pedig István beszámoló uralkodásának eredményéről. Imre királyfi arra kéri atyját, hogy hallgassa meg regőt, aki a jövőbe lát. A regős énekére megelevenedik a magyar történelem. Nagy Lajos, Mátyás, Zrínyi, Rákóczi Ferenc, a szabadságharc, a viágháború jelenetei zajlanak le. István a képek eltűnése után fohászkodik az égnek urához, hogy mutasson egy reményt keltebb képet is, mire az utolsó képen Csaba királyfi ébredése látható.

Az impozáns játék tíz órakor ért véget a Himnusszal, amelyet az egész közönség együtt énekelt az énekkarral és a zenekarral.

A Szent István-hét előkészületeiről ma terjesztették be a jelentést a minisztereknek helyettesének. A jelentés szerint eddig több mint százötvenezer ember érkezett Budapestre részben Magyarországból, de jórészen külföldről is, úgy hogy a magyarság nagyhatéknak sikere már teljesen biztosítva van.

Megkezdődtek a perbeszédok a frankper táblai tárgyalásán

Mi van a franciáktól követelt egy franknyi követelés-sel? — Szombaton folytatják a tárgyalást

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A frankper csütörtöki tárgyalásán Windischgraetz újból nem jelent meg, csak a védője. Az elnök a tárgyalás megnyitása után felolvassa az ítéletábra határozatát, amely szerint valamennyi a bizonyítás kiegészítésére vonatkozó kérelemet kivéve Gerő vádlott egy sajátkezűleg írt memorandumának valamint a térképészeti intézet alkalmazottai esküszövegének felolvasását, elutasította. A védők semmisége panaszt jelentettek be.

Az elnök a bizonyítást befejezettnek jelenti ki s a főügyész megkezdte vádbeszédét.

Az egész civilizált világ figyeli ezt a pert — mondotta a főügyész — mert nagyságánál és előkelő szerepénél fogva páratlanul áll a világon. Már az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a bűn értelmi szerzője Windischgraetz, aki egész vagyonát rááldozta az akcióra. Mégis a nagyobb bűnös Nádosy, aki az ország törvényeinek legfőbb őre volt. Kéri egyben Baross és Szörtsey bűnösségének a megállapítását is hamis pénz forgalombahozatala miatt. Kéri, hogy a bíróság hozzon a büntett nagyságával arányban álló ítéletet.

Ezután Gál Béla, Nádosy védője jelentette be, hogy

visszavonja a törvényszéki tárgyaláson Nádosy javára bejelentett felelősségét.

Az elnök kérdésére Nádosy kijelenti, hogy ebbe belemegye.

Auer Pál, a Francia Bank megbízottja emelkedik ezután szólásra:

— Kérem a bíróságot — mondotta — utasítsa el egyik vádlott felelősségét, amely a francia nemzeti bank által szimbolumként megállapított egy frank kártérítésre vonatkozik. Hivatalos helyről utasítást kaptam a következők kijelentésére: Nemcsak a francia bank, de egész Franciaországban mindenki tudja, hogy a magyar nemzet elítéli a büncselekményt. Eppen ezért szükségesnek tartom a két ország közötti jövőbeli jóviszony érdekében is annak kijelentését, hogy az ügygel kapcsolatos s

a francia lapokban megjelent támadások sohasem irányultak a magyar nemzet ellen, hanem a vádlottak ellen.

Biztosra veszem, hogy az ítéletábra nem tagadja meg a sértőtől az egy franknyi kártérítés megítélését.

Ezután került a védők beszédeire a sor. Elsőnek Gál Jenő, Nádosy védője beszélt, s nagy részletességgel igyekezett bizonyítani, hogy Nádosynak és társainak nem volt szándékuk pénzt hamisítani s csak eszközöket akartak teremteni egész más cél más szándék megvalósítására. A főügyész — mondotta — szöbáhozta Sanders hollandi bankárt s felőle mint károsultró emlékezett meg. Pedig Sanderst kár nem érte. Ellenkezőleg: francia rendjelt kapott. (Nagy derűség.) Felhívja a bíróság figyelmét arra, hogy Nádosy elítélésével börtönbe jutott egy nagy gondolat. Olyan ítéletet kér, amely méltó legyen a hétszemélyes tábla nagy tradícióihoz.

Utána Windischgraetz és Szörtsey képviselőjében Ulain állott fel szólásra s hosszasan adja elő, hogy Windischgraetz milyen becsületes, munkás, jó hazafi. Az elsőfokú ítélettel három szempontból száll szembe: először tévedett a bíróság, amikor az ullevelet közokiratnak minősítette, másodszor a bíróság az enyhítő körülményeket külön nem mérlegelte, harmadszor pedig a bíróság túlságosan magas büntetést szabott ki.

Ulain beszédének befejezése után a tárgyalást szombatra halasztották.

Martinovicsék diszszírhelyet kaptak a Kerepesi temetőben

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Martinovics Ignác és hat vértanú társának földi maradványait a fővárosi levéltár pánccsaszobájából a Kerepesi-temetőben diszszírhelyen helyezték el.

Tárgyal a leszerelési konferencia előkészítő bizottsága

BERN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A leszerelési konferencia előkészítő bizottságának katonai albizottsága legutóbb megtartott több ülésén a fegyverkezés ellenőrzésével foglalkozott. Az albizottság elhatározta, hogy a katonai évkönyvet továbbra is nyilvánosságra hozza és javasolni fogja a genfi központi szervezet felállítását a kutatások eredményének összeállítására. A továbbiakban pártatlan szakértőkből álló bizottság nevezetné ki a leszerelési feltételek le nem tartásáról szóló panaszok felülvizsgálatára, valamint annak ellenőrzésére, vajon az államok fegyverkezése támadó vagy védekező-e? A javaslat ellen szavaztak: Anglia, Chile, az Egyesült Államok, Japán és Svédország, azonban kisebbségben maradtak.

INGYEN

egy mintadarabot az új csodaszerű, mesésen parfümözött

ELIDA-IDEAL-SZAPPANBÓL,

kap minden vevő aki 1 kg.-ot a páratlan jóságú

SCHICHT-SZARVAS SZAPPANBÓL

vesz. A kontinens legnagyobb szappangyárának gyártmányából

a mosószappanok
VILÁGJEGYE

Mit szabad táncolni Oglinziban, a fürdőhelyen?

Érdekes tárgyalás a targul-neamtzi bíróság előtt

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ritka érdekességű tárgyalás folyt le a napokban a targul-neamtzi bíróság előtt, amelynek vádlottjai az oglinzi-i fürdőben nyaraló közön és tagjai voltak. A helyzet megismerése céljából szükséges, hogy az ügy előzményeit ismertessük. Nehány héte ezelőtt az oglinzi-i primaria kapuján a nemrég kinevezett comisiunea interimare elnökének, Nadejde dr.-nek egy szigorú hangú rendelete jelent meg, amelyben tekintettel arra — mondja a rendelet —, hogy a fürdő éttermében olyan estélyek és bálók rendeztetnek, amelyeken különféle külföldi excentrikus és izgató táncokat járnak a párok gyermekek és beteg-kisgyermek meláttára s amelyek a közérkölcsekre ártóak. Nadejde ur elrendeli, hogy a jövőben Oglinzi fürdőn tilos a külföldi (zárójelben: excentrikus és izgató) táncokat járnai, a jövőben csak nemzeti táncok, mint chindia, hora, sirba, banul maracine és sirba popilor engedélyeztetnek.

Elkövetkezett augusztus hetediké, a mely napon az étteremben hangverseny volt, hangverseny után pedig tánc következett. Megjelentek azon Oglinzi fürdő legelőkelőbb vendégei, köztük igen sokan, akik számottevő és közismert tagjai a bukaresti társadalmi életnek. — Folyt a tánc s a táncoló párok bizony figyelmen kívül hagyták Nadejde ur rendeletét, járta a shimmy, a java s a többi modern tánc. A comisiunea interimare elnöke természetesen összeíratta a tán-

coló párok neveit, s feljelentést tett e mellett a targul-neamtzi járásbíróságnál, a hol a napokban folyt le a tárgyalás. Mondani sem kell, hogy a tárgyalás bővekedett az érdekesnél érdekesebb jelenetekben. Mindenekelőtt az egyik vádlott, Willy bukaresti ügyvéd megállapította beszédében, hogy Nadejde elnök rendelete ellentmond önmagának, mert a külföldi táncokat tilja el, viszont a sirbát engedélyezi, holott ez a tánc, miként a neve is mutatja, szerb, tehát külföldi. A másik vádlott, Saban főhadnagy kijelentette, hogy tánc közben egyáltalán nem érezte magát izgatottnak, s ezért nem érti, hogy miért tartja Nadejde elnök izgatónak a táncot. A legérdekesebb volt Beatrice Iacobi, aki vallomásaiban azt mondta, hogy ő a tánc hevében egyáltalán nem tudja megítélni, vajon izgató hatással van-e rá a tánc, ezzel nincs is ideje törődni. Azonban, ha a bíróság megengedi, szívesen eljött egy próbatáncot, hadd épüljön a tekintetes járásbíróság is.

Erre azonban már nem került a sor, mert a bíróság hamarosan meghozta ítéletét, amelyben felfentette a vádlottakat azzal az indoklással, hogy nincs olyan törvény, amelynek alapján a vádlottakat el lehetne ítélni. Nadejde ur rendelete pedig igazán nem lehet irányadó a bíróságra nézve.

Az ítéletet lelkesen megtapsofta a vidám vádlottsereg, s azóta Oglinzi fürdőhelyen akadálytalanul táncolhatják uj ből az excentrikus és izgató táncokat.

Cyklonlángos tergeteg közeledik a földre

Háromszáz év múlva rettentő tűzkatasztrófa indul a világra — Milyen lesz az időjárás augusztusban? — Sirius jóslásai

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A napsütések és égzengések táltosa, őszülő, szemüveges alacsony ember: Sirius, az időjós. Az idején abnormális nyár aktualitásából budapesti tudósítónk felkereste s beszélt vele:

— Vargha László a családi nevem. A régi »Budapest« című lap szerkesztője, Farkas Emőd és a szegény Balla Jenő, aki öngyilkos lett a múltkoriban, kereszteltek el Siriusnak, tekintve, hogy ez a török testvérem nemzet szent csillaga s az ég egyik napórája. Így lettem én Sirius, időjós. Bizony, már husz évtizede jóslgatom az időjárást, még pedig pontosan. A jóslataim mindig teljesültek, az idén is, tessék csak megnézni a január elsején megjelent lapszámomat.

Igaza van. Mind beváltak meglepő pontossággal. Augusztus hónapra a következőket állapítja meg:

Augusztus 23-tól viharos szelek vonulnak át Középeurópán, a hó végén pedig cyklonszerű viharok tombolnak Európában, de szeptember ismét több szép meleg napot ígér a két középső hetében, azután 24-ike körül lehűlés következik. Október csapadékos jellegű, ködös, esős egy-két enyhe nap, de 20-ika körül éjleli fagy. November: köd és viharos szél. November 16-án beáll a tél. A földművelők vigyázzanak: Korán kell vetni az idén, mert hideg, száraz telünk lesz s a gyenge őszi vetést lefagyasztja. Karácsony és újév táján erős havazás. Egyebekben az 1927. évre is erős, száraz telet jósolok.

Hm! Miből állapítja meg mindezeket? A napfoltokból, meg a hold működéséből, azt mondja, a felhők jelentkezési formájából és természetéből.

Gondolkozássra valló hármadránc vonódik a homlokára, ahogy nyugodtan, meggyőző erővel beszél:

— Az árvizek nagy szárazságot vonnak maguk után, kevés hó lesz, száraz hideg. Az ablakon vastag, szőnyegszerű jég virág. Cyklonok és földrengések következnek a közeljövőben s egész Európa megérinti a természeti jelenséget. Háromszáz év sem választ el egy rettentő világkatasztrófától: 2208-ban iszonyú tűzkatklizma csap le ránk, a fák meggyulnak és az épületek lángbaborulnak a nap hőségétől, az emberek a föld alá menekülnek s barlangok mélyén várják meg a hóhullámok elvonulását. Tűzkorszak jön! És legelőbb Amerikát pusztítja el a cyklonlángos tergeteg...

Ugy beszél róla, mint föltétlen pozitívumról.

Berzalmas gyilkosság a vonaton

A gyilkos kiugrott a vonatból s a közvetlen mellette robogó expressz megölte

BERLIN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az elmúlt éjszaka a Posen—berlini személyvonaton Schmidt Hans huszonegyéves kertészlegény a meglehetősen üres kocsiában beszélgetésbe elegyedett utatársnőjével, aki elég vigyázatlanul elmondotta, hogy pénz van nála. Schmidt egy alkalmas pillanatban utatársnőjére támadt, s késszurásokkal legyilkolta. A rémült segítségkérésokra a kocsi utasai a fülkébe szaladtak, mire a kertészlegény kiugrott a vonatból. A másik sín páron rohanó berlini expressz elkapta a rohanó gyilkost, és darabokra tépte. A leány szintén belehalt sérüléseibe.

Kommunista szervezetet leplezték le Jugoszláviában

BELGRAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A belgrádi rendőrség nagyarányú kommunista szervezkedést leplezett le a délszerbiai Veleceben. A meglejtett házkutatások alkalmával sok forradalmi könyvet és rőpiratot találtak. Többeket letartóztattak.

Hogyan tárgyalják a forgalmi adót?

A „szerkesztő” ur előfizetőket gyűjt a Cuvantulnak

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Aradmegyéből a közélet egyik érdemes, tekintélyes alakjától komoly figyelemre és radikális intézkedésre kötelező visszaélésekről kaptunk jelentést.

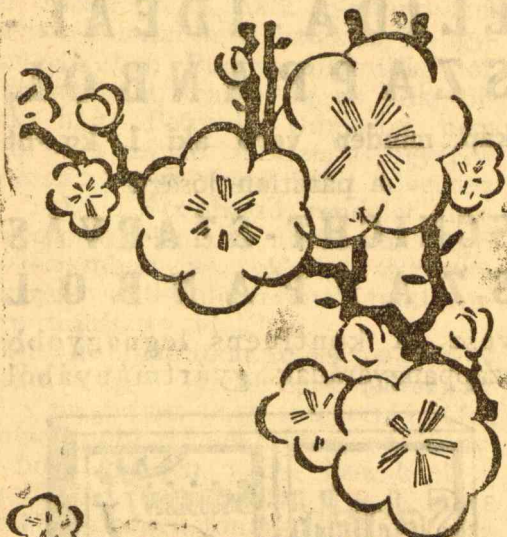
Az egyik eset az alábbi:

A kisjenői adóhivatal körzetéhez tartozó kereskedőket és iparosokat a forgalmi adó megállapítása végett berendelték tárgyalásra. Körülbelül kétszázán meg is jelentek a tárgyalóteremben. Két fiatal hatalmasságot találtak ott, akik közölték a megjelentekkel, hogy tárgyalás nem lesz ellenben a kérvényezés költségeire fizessen mindenki száz lejt. Aki kíváncsi volt miért kell fizetni, azt súlyos következményekkel fenyegették meg, aki nyugtát kért, azt megnyugtatták, hogy ilyen összegekről némi szoktak nyugtát adni. Az aradi pénzügyigazgatóság indítson vizsgálatot ez ügyben és az eredményt közölje majd a nyilvánossággal.

A másik eset a következő:

Több aradmegyei községben így Alsósimándon is megjelent egy magát szerkesztőnek kiadott egyén. Itt a jegyző, Codvan Demeter rendelkezésére bocsátott egy névjegyzéket és egy rendőrt és ezzel az illető »szerkesztő« sorra járta a magyar és német kereskedőket és iparosokat és a prefektusra való hivatkozással kényszerítette őket, hogy a Cuvantul című lapra fizessenek elő és a díjat mindjárt adják is át neki. Nagyon sokan a fenyegetés hatása alatt megfizették az összeget, de nyugtát hiába kértek. A »szerkesztő« azzal nyugtatta meg őket, hogy majd az előjárás útján fogják megkapni a nyugtát. Egy ur ember, aki az előfizetést megtagadta a szerkesztő ur megkérdezte, vállalja-e a felelősséget a következményekért?

Az eset nemcsak az újságírószindikátus figyelmét követeli meg, s nemcsak Aradmegye prefektját, aki a rávaló hivatkozással bizonyára távol van, hanem az ügyészséget is.

**MACK-féle
KAISER-BORAX**
gyöngéd virághoz hasonló
hamvas bőrt terem

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban.
Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a lap fején olvashatók.
Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendő, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda vagy bizományosunk útján is feladhatók.
A *gal megjelölt közlemények díjazás alá esnek.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidálatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30 garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 2000 m. K., Franciaországban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű váltata.

Vasárnap, augusztus 22.

Kath.: Timóti vértanú. — Prot. Menyhért. — Görög: Zoltik és társai. — Izr.: 1886. Elul 12. — A nap: 5.27—19.10. — Hold

holdfűtő 28-án 7.44 órákor. — Időjárás: Változékony, felhős, mérsékelt meleg és helyi zivatarokra hajló idő.

Romok között, romok fölött

Segítsünk a zetelakiakon!

ZETELAKA. (A Brassói Lapok tudósítójától) A házak helyén tavak, a tavakban tarka-barka rucák. Uszkálnak a szennyes esővizben, melyet feketére festett az égés maradványa: a szénpor, az elszénesezett fátörmelék és a szénné perzselődött limlom.

Csupa apró Holt-tenger minden házhely. És ez a sok Holt-tenger láncolatosan kapcsolódik egymásba az ucca kanyargása szerint, szomorúan jelezve széles hosszúságában a »bűntető« lángtenger szörnyű pusztítását, a mely ismét kolpuszottra juttatott sok szép reménykedő lelket.

A zetelaki újabb tűzkárosultak Sándor-uccájában minden csendes. Se felnőtt, se gyermek sehol. Teljesen kihalt itt az élet, csupán csak a távoli szomszédok elkódorgott rucái hágnak a házhelyek pincegödreiben felgyülemlett szennyes esővizben. S a melyik gödörben legtöbb a ruca, ott a feleketnek elégett kapuhelyén a szeszélyes véletlen folytán épen maradt faoszlop száma jelzi, hogy ez az »élet« 10-es számot viselt, míg élet volt benne. A szerencsétlenség ennémi szerencséjében osztozik a 22-es házszám, hogy ne legyen a 10-es árván, mint mindketőnek és sokkal többnek a gazdája, az asszonya, a gyermekserege, akik most mind valamennyien rokonoknál és a Sikaszónak nevezett erdőrengteteg pajtáiban kaptak könnyűületes menedéket.

A Sándorok és Péterek uccájában halott az élet. Előik temetője a helye a fejfák benne a rendbe rakott romok: üszkös gerendák, kormos farakások, szénhalmazok. Az ucca baloldala az életet jelentő zöld mezőnek fekete gyászposztos halálszegélye. Jobb oldalát, egy-két ház kivételével, egy kis pörkölés árán a szél könnyűülete a mentésre szítt emberi kéz segítségével megmentette.

A tűznek végzetes és nagymérvű pusztítása, fájdalom, részben a székely maradiság átká. A székelyföldi és különösen a zetelaki gyakori tüzeseteknek legfőbb oka a székely konzervativizmusban rejlik. A székelynek apától örökölt és vérbe beidégződött tulajdonsága ugyanis se nem tud az anyagiak hiánya miatt ugyan, se nem akar kőből vagy téglából építkezni, hanem csak fából zsinolytával, szabályrendelet és célszerűség ellenére s a saját kárára, amiből sohasem okul, sohasem tanul e téren, bármennyire is tudja értékesíteni más tekintetben az idők tapasztalataiból leszürt kétszínűségét. Igaz, hogy fája kéznél van, feldolgozása a család és kaláka révén szinte kiadástalan s hogy egy-néhány holdnyi sovány földjének csekély hozadékából nem is futná a neki drágába kerülő építkezési kő és téglanyag s ennek fuvarozása: de legajább ne zsugorítaná úgy össze az életet és ne zsúfolná rendszertelenségbe az építkezést annyira, hogy egy kipattanó szikra lángba borítson mindent.

A zetelaki tűzkatasztrófa apatikusá tette a károsultakat. Közönnyel beszélnek a csapásról, a jövőről, az új élet feltámasztásáról, de hangjukból kiérzik a szívósság, a lét erősségébe vetett bizakodás és az a faji vonást alkotó lelki tulajdonság, mely

a fájdalom és bánat elfojtásával a legnagyobb csapást is zokszó nélkül türi.

Nem sir, nem panaszkodik, nem koldul és nem rimánkodik a zetelaki tűzkárosult székely. Asszonya is csak sejtetőleg érinti a csapást, amely körülmény azonban annak nem a jelentéktelenségét jelenti és azt, hogy most már ne is nyíljék meg számára az erőszény könyörülete. Nem kívánja ugyan és nem is kéri ezt a szegénységében és sorsüldözöttségében is önérzetes, büszke székely, de nekünk, testvéreknek, tudnunk kell, mi a kötelességünk e fajfenntartó testvérünkkel szemben. Nyujtsunk segítő jobbot elhamvadt hajlékaik felépítésére, mert a rokonok meleg szeretete még nem a családi tűzhely melege s az erdők pajtái sem védik meg őket a közelgő tél hidege ellen. Amit pedig naponként keresnek, az alig elég nekik és nagyszámu családjaik részére belevő falatra, ruházatra.

Segítsünk a zetelakiakon! Ezt követelik a romok, ezt a romok közti szennyes, szenes, koromtól fekete-piszkos tavakban uszkaló, habogó, tarka-barka rucák. Szász József.

— Az erdélyi németek is résztvesznek a genfi kisebbségi konferencián. A Rapid jelenti Bukarestből: Jól értesült helyről nyert információ szerint a romániai németek is résztvesznek a Genfi-ben megtartandó kisebbségi konferencián. A svábok részéről Muth Gáspár, a szászok részéről pedig Hans Ottó Roth Brandsch utaznak Genfbe. Hans Ottó Roth utazása még nem biztos, s csak az esetben utazik ki, ha addig az iskolaügy elintéződik, mert Hans Ottó Roth jelenléte okvetlenül szükséges az iskolaügy tárgyalásánál.

— Kineveztek Gajda tábornok utódát. Prágából táviratozzák, hogy Gajda Gajda tábornok utódává Podhajszky tábornokot a monarchia volt altábornagyát nevezték ki, aki az összeomlás után a cseh hadseregbe lépett, s azóta Morvaország katonai parancsnoka volt. Podhajszky helyébe Büty tábornokot nevezték ki.

— Még ma sem temették el Toma Stelian? Bukarestből jelentik: Nehány hónappal ezelőtt halt meg Toma Stelian, s most Bukarestben az a furcsa hír kering, hogy Toma Stelian holtteste még a mai napig sincsen eltemetve, hanem a Belu temető kápolnájában fekszik. Az örökösök állítólag kijeletették, hogy nincs pénzük temetésre, ami annál különösebb, mert köztudomás szerint Toma Stelian után többmillióos vagyon maradt.

— Titkos találkozóhely. Temesvárról jelentik: Az erkölcsrendészet detekтивjei a Józsefvárosban egyik házmaster lakásán titkos találkozóhelyet fedeztek fel. Ez alkalommal három nőt fogtak el, akik közül az egyik veszélyes nemibeteg.

— Halálozás. Sokorói Pápay József református elemi iskolai nyugalmazott igazgató-tanító, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, 75 éves korában meghalt Fogarason. Az elhunytban Pápay Lajos, a brassói 1. számú főposta hivatal főnök-helyettese édesatyját gyászolja.

A világsajtó humora

— Móricks, miért kell iskolába járnunk?

— Tanító ur, ezen már én is sokat töprengtem.

Visagine
ADELINA PATTI

Az összes

arc tisztáltsákok: mint pattanások, mittesserek, archámlások garantálva eltávolíthatók a párisi arcemulsio

VISAGINE ADELINA PATTI

(viszassin) használata által. Hirneves orvosok által ajánlva. Az egyetlen legjobb és nem káros hatású szer: meggátolja az archbőr ráncosodását, mindég üdén és frissen tartja. Naponta számos elismerő levél. Kapható drogueriák-, gyógyszertárak- és illatszertárakban. Ugyszintén megrendelhetők főlerakattól Timişoara, Piaşa Plevnei 3.

Gondolatok

43. Az ideges mindent kibír, amit ki kell bírnia.

44. A modern ember elviselhetetlennek találja a hideg vizet, a fogfájást és az igazságot. — S ehhez képest szeretné megreformálni a világot.

MÓRICZ MIKLÓS.

— Vén alezredes autóbalesete Keszthelyen. Keszthelyről írja tudósítónk: A brassói származású dr. Vén István alezredes a debreceni katonai ügyészség vezetőjét Keszthelyen súlyos autóbaleset érte. Az alezredes, aki Keszthelyen tölti szabadságát, Szász Agost nyugalmazott alezredes társaságában autón ment Hévizről Keszthelyre. Az országúton egy parasztszekérrel találkoztak. A sofőr a teljes sebességgel robogó autó kormányát balra fordította, mire a gép megcsuszott és az árokba zuhant. Vén István súlyosan megsérült a fején. Eszméletlenül állapotban szállították be Keszthelyre, ahol megállapították, hogy koponyaalapi törést szenvedett és így állapota életveszélyes. Az autó többi utasai is megsebesültek, de csak könnyebben.

— A telefejezett vasúti alkalmazott. Temesvárról jelentik: Dogariu János vasúti manővrista, aki az állomáson közlekedő zombolyai gyorsvonatot a sötétben nem vette észre, fejével nekivágódott a gyorsnak, mely agyvelejét széjjel lőccsantotta és nyakát leszelte.

— Kísiklott egy gyorsvonat Németországban. Berlinből jelentik: A branschweigi—berlini—kölni gyorsvonat Isenbütel és Lehre községek között kísiklott. A mozdony s hét kocsi kiugrott a sínekből. A hetedik kocsi felfutott a hatodikra, amelyet teljesen szétrombolt. Eddig hat halálesetet állapítottak meg, a súlyos sebesültek száma nagyon sok. A vasúti szerencsétlenséget szétválasztás okozta s mivel a sínek között megtalálták a kicsavart srófokat, merényletre kezdtetnek.

A vasúti szerencsétlenségnek eddig huszonegy halottja van. A katasztrófa környéke a teljes pusztulás képét mutatja. A mentést megnehezítette az, hogy sem szerszámok, sem világítószerek nem voltak kéznél. A kocsik faalkatrészeiből máglyát hordottak össze, s ennek fényénél történt a mentés.

— Rajtaütött a rendőrség egy Vági párti gyűlésen. Budapestről jelentik: A rendőrség egy József-uccai vendéglőben rajtaütött egy Vági-párti pártgyűlésen. Tizenkét férfit és két nőt őrizetbe vettek.

(x) Lengyelország—Magyarország. Ma, Szent István napján a lengyel válogatott ellenfele a magyar csapatnak. A lengyelek szerdán érkeztek Budapestre és a magyar csapat sorozatos veresége után szintén győzelemről álmodozik. A lengyelek a következő formációban állnak fel: Micislavsky—Karask, Pehovsky—Zaslavinak, Kuhar, Chrusinsky—Kubinsky, Bacz, Kaluza, Stajinsky, Sperling. Tartalékok Kisinsky, Spoida, Milde. A magyarok a következő felállításban fognak szerepelni: Zsák—Fogl II, Fogl III.—Raix, Sándor, Bobrik—Rázsó, Horváth, Kautzky, Dobos, Szidon. A lengyel—magyar mérkőzést a zágrábi Fábris vezeti le.

— Öngyilkos lett egy volt bolgár miniszter. Szóliából táviratozzák, hogy Sztojkov volt bolgár miniszter agyonlőtte magát. Az öngyilkosság okát nem tudják.

— Két heti zárta a Franciaország-ból Romániába érkező utasokra. Temesvárról jelentik: A francia-román egészségügyi egyezmény értelmében, mivel Franciaországban járványok uralkodnak, az onnan érkező utasokat két hélig tartó karantin-megfigyelés alá vetik. A vasuton érkezőket Temesváron és Aradon figyelik meg, a hajón érkezők részére Konstanában van a karantin-állomás.

— Hívók imája püspökükért. Borom-sza Tibor szatmári püspök husz éves püspöki jubileumán, mely szept. 30-án lesz, nagy ünneplésre készül az egyházmegye és máris nagyarányú előkészületek folynak. A nagybeteg püspök egészségeért a hívók imákat tartanak.

— A frankfurti őszi mintavásár. A mintavásár modern rendezésének haszna elvitathatatlan, különösen a gazdasági krízisben mely most egész Európában uralkodik. A frankfurti nemzetközi mintavásár, mely egy idő óta különleges kereskedelmi közvetítője lett a legfontosabb iparágaknak, újra meg-hívót küldött szét az őszi mintavásárra, mely szeptember 25-től 29-ig tart. E vásár mintaszerűen központosítja a csoportosított különféle iparágakat sok éven keresztül szerzett tapasztalatok nyomán. A kiállítás nemcsak élelmi és gazdasági cikkek bemutatására törekszik, hanem a kézipar minden ágát, a művészeti és kerámiai készítmények számos változatát fogja bemutatni. (Teknősbéka páncél s velencei maradványokból készült dísz tárgyak). Előreláthatóan nagy sikernek fog örüdeni a nyereségtermények, az ezekből gyártott készítmények kiállítása. Részletes tudósításokat küld tíz nyelven, eszerint is, Meszamt Platz der Republik Frankfurt am Mein. Germania.

Ha Ön tagja Kölcsön- könyvtárunknak

és alatti cégeknél szerzi be
szükségletét, úgy előfizetési
lapja felmutatása mellett,
a következő enged-
ményeket élvezi:

Orghidan cipőüzlet	50% engedmény
Kertész Testvérek rövidáru . . .	50% "
Salon des Odeurs illatszertár . .	50% "
K. Szabó Rózika kalapszalón . .	50% "
Molnár hölgyfodrász és manikűr .	50% "
W. & G. Schul férfidivatüzlet . .	20% "
Szöke férfiszbabó	50% "
Herz-féle papírkereskedés . . .	50% "

Naponta érkeznek budapesti újdonságok (több példányban).

Legujabb könyvek:

Betauer:	Aki három óráig volt asszony
"	Asszonyfaló
"	Lelkiismeret nélkül
Werner:	Fata Morgana
Pert, C.:	A kis Cady
"	Cady, mint asszony
"	Cady válása
"	Cady barátja
Szabó Dezső:	Segítség

Havi előfizetési díj 60.— lej

Könyvcseré mindennap délután

HERZ-féle papírkereskedés
BRASSO, Kolostor-utca 22 szám alatt

„Könyv, amit mindenkinek el kell olvasnia“

Forel Agoston könyve szeptember 1-ig előfizetési áron szerezhető meg

Nincs rá sokszor alkalmunk, de a mikor lehet, annál nagyobb örömmel irjuk ezt le a magyarul megjelent könyvekről. de talán soha olyan indokoltan nem mondhatjuk ezt, mint «Forel: A nem kérdése» címen magyarul most megjelent világhírű munkájáról. Forel nagy tudós, érdemeit e téren az egész világ elismeri, ennek a könyvének azonban nemcsak a nagy tudós, de a nagyszívű megértő mélyen látó és melegen érző ember adja meg az erejét és az értékét.

A Brassói Lapok tegnapi számában részletesebben ismertettük Forel munkáját a nem élet problémáiról. Heyszűke miatt, sajnos, nincs módunkban érdeme szerint bővebben és méltóan foglalkozni ezzel a könyvvel, amelyet meg kell szereznie és el kell olvasnia minden embernek, aki az emberiség minden időktől fogva legfontosabb problémájáról: a férfi és asszony viszonyáról tiszta képet akar alkotni magának.

Eppen arra való tekintettel, hogy ezt a nagyszerű művet mindenki megszerezhesse (bár Budapesten az I. ki-

adás néhány nap alatt elfogyott) könyv-osztályunknak sikerült korlátozott mennyiségben előfizetési áron megszerezni a könyvek egy részét s ezeket

legkésőbb augusztus 31-ig kedvezményes előfizetési áron: példányonként 750 lejért hozza forgalomba.

Tíz nap múlva, azaz szeptember 1-én túl azonban már csak rendes bolti áron.

900 lejért

szállítja a könyvet. Tekintettel arra, hogy előfizetési áron már csak igen korlátozott mennyiség áll rendelkezésünkre, ajánlatos, hogy a venni szándékozók sürgősen adják fel megrendeléseiket, az összeg egyidejű átutalásával.

«A nem kérdése» fenti feltételek mellett minden jobb könyvkereskedésben is megrendelhető s a könyvet az összeg előzetes beküldése esetén postán portómentesen azonnal küldjük a megrendelő címére.

A Brassói Lapok Könyvosztálya

— Megkivánta a más feleségét. Budapestről jelentik: Az Akácfa-utcában Horváth Bálint hatvanöt esztendőes gépes nyílt utcán lelőtte Czettér Antalnét, mert nem akart vele együtt élni. Czettérnek férje s négy éves kis fia van. A szerencsétlen asszony a merénylet után azonnal meghalt. Horváth ez után saját magára lőtt, haldokolva a Rókusba szállították.

— Köszönet. A brassói róm. kath. templom javítási költségeihez adakoztak: N. N. 500 lej, Balázs János 100 lej, Stefán Józsefné 200, Martiniden Károly 100, Helsdörfer Julianna 100, öz. Sipos Mihályné 100, Britannia Biztosító R. T. 504, öz. Sipos Ferencné 1000, öz. Kun Antalné 100, N. N. 1000 lej, Fülöp Kálmán 100 lej, id. Fleischmann Alajos gyűjtése 900 lej. A nemeslelkű adományokat hálásan köszöni; s egyben a munkálatok befejezése közeledvén további adományokat kér szeretettel dr. Péter Antal plebános.

— Világjáró turisták zaklatják a váradi kereskedőket. Nagyváradi tudósítónk jelenti: Az utóbbi időben napról-napra »világjáró« turisták bukkannak fel Nagyváradon, akik gyalog, biciklín, autón, s kéren és vonalon vándorolnak városról városra és üzletről üzletre, hogy az adóházból vám és egyéb terhek alatt nyögő kereskedőket és iparosokat végig pumpolják. Ma, két fantasztikus sportruhába öltözött »világjáró« járta végig a nagyváradi üzleteket s 5 lejtől kezdve fogadták el a jószívű adományokat. Tanácsos volna, ha a gombamódra elszaporodó és közadakozásból világjáró turistákat megrendszabályoznák kiűsítéssel. Mi tiszteljük a sportot, a tudásszomjat, a mely egyeseket tényleg arra ösztönöz, hogy ilyen módon járják be természeti szépségeinkben gazdag országunkat, de a közönség zaklatásának, a mindenféle címen való pumpolásoknak véget kell vetni!

(*) Közljük az igen tisztelt orvos urakkal és pácienseikkel, hogy a belgyógyászati sebészeti és nőgyógyászati betegek részére berendezett budapesti »Fasor Szanatorium« (Vilma Királynő-ut 9.) betegeit tizennégy napi ott tartózkodás után a visszautazásnál a Máv. vonalain 50 százalékos díjkedvezményben részesíti.

(*) A Zeppelin amerikai útja, dr. Eckener vezetése alatt, amely tavaly az egész világot csodálattal töltötte el, az idén újból felelevenül a híres férfiú erdélyi útjával. A modern technika eme csodálatos vívmányát, dr. Eckener vetített képek segítségével személyesen fogja megmagyarázni, le fogja írni a léghajó keletkezését és szerkezetét, valamint az Ozeánon keresztül való reüplésnép szerzett benyomásait. A felolvasás, mely szeptember 10-én lesz, érthetően nemcsak városunk, hanem a távolabbi vidék közönségét is nagy mértékben érdekli. Szükségesnek tartjuk megemlíteni, hogy a felolvasást megismételni nem lehet, mivel dr. Eckener Erdélyben alig néhány napig fog tartózkodni. Akinek tehát jegyre szüksége van, — ez különösen a vidéki közönségnek szól — gondoskodjék idejében azok beszerzéséről.

— Orvosi körökből. Dr. Ritter bő- és nemibetegségek szakorvosa vasárnap kivételével naponként rendel Hirscher-ucca 25 I. szám alatti rendelőjében, nőknek 1—fél 2-ig, férfiaknak délelőtt 12—1-ig és este 7—8 óráig. Quartz és villanykezelés fél 11—12-ig. Dr. Oeken-féle villanyhő-kezelés.

TANÜGY

(E rovatunk díjtalanul áll rendelkezésre minden kisebbségi tanügyi intézménynek)

— Kik iratkozhatnak be a Kolozsvári felsőkereskedelmi iskola magyar tagozatára? A kolozsvári felsőkereskedelmi iskola magyar tagozatának I. osztályába felvehetők a középiszkola IV. osztályát sikerrel végzett magyar nemzetiségű tanulók. A jelentkezés mielőbb eszköz-lendő, főleg annak megállapítására, vajjon lesz-e elég jelentkező a párhuzamos osztály felállítására. Vidéki tanulók részére internátus áll rendelkezésre külön tanulmányi felügyelővel. Részletes tájékoztatást kívánatra küld az igazgatóság. Személyesen érdeklődni lehet csütörtöki nap délelőtt.

KOPROL PÁLYÁZAT

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy a KoproI-pályázat eredményének kihirdetését, tekintettel a beérkezett óriási nagy anyagra, amelyet a legteljesebb ismeretesebben akarunk felülvizsgálni, kénytelenek voltunk a hó 22-ről szeptember 5-re halasztani. — Az eredményt a lapok ezen számában fogjuk leközzölni.

GEA KRAYER R.-T.
TIMIȘOARA

SPORT

A bíró-kérés és küldés szabályai

A brassói bíróbizottság közli az érdekeltekkel, hogy a bírókérés, illetőleg küldés, az országos bírótestület alapszabályainak szigorú betartásával a következőképpen történik:

A vasárnapi mérkőzésekre a rendező egyesület csütörtök délután 5 óráig köteles írásban bírói kéri és egyben, a bíró-díjat előre befizetni. A bírókérő ívet Nyul Ernő bizottsági pénztárosnál (Brassói Lapok kiadó hivatala) kell beadni.

Minden nyilvános jellegű mérkőzést csakis szövetségi bíró vezethet le és pedig a bíróbizottságnak az engedélye alapján.

A bizottság fenti szabályoktól semmi körülmények között sem tér el.

(x) Fuzionált a Vac a III. ker. t. v. e-vel. Budapest szenzációja a profiság bevezése után a III. kerületi TVE fúziója a Vac-al. Az új klub a »III. kerületi Torna Nívó és Atlétikai Club« nevet vette fel.

(x) David indul Magyarország súly- és diszkoszdobó bajnokságában(?) Budapestről jelentik, hogy David Románia súly és diszkosz rekordere is részt vesz a budapesti augusztus 28-29-iki súly és diszkoszdobó bajnokságban. Ha David tényleg indul, úgy a verseny e két dobzsáma lesz a legérdekesebb része a mérkőzéseknek.

(x) Európa uszóbajnokságai. Budapestről jelentik: Európa uszóbajnokságainak második napján ötezer néző volt jelen, a diszpáholóban pedig a külföldi szövetségek vezetői nézték végig a lebonyolításra kerülő versenyeket. Eredmények: 400 m. uszóbajnokság első előfutama: I. Arne Borg 5 p 02.4 mp., II. Antos (cseh) 5 p 29.5 mp (cseh rekord), III. Vannya (magyar) 5 p 35 mp. IV. Felicdes (román) 7 p 13.4 mp. Rademacher II. a versenytől visszalépett. Kezdségnél Arne Borg azonnal elhagyta társait, azután kényelmesen uszott. A második előfutamban: I. Berges (német) 5 p 30 mp, II. Fehér (magyar) 5 p 37.4 mp, III. Acke Borg 5 p 48.6 mp. A harmadik előfutamban: I. Heinrich (német) 5 p 35.4 mp, II. Kontek (cseh) 5 p 42.6 mp, III. Patrignani (olasz) 5 p 56 mp. A 200 méteres mellúszás első előfutamban I. Rademacher 2 p 51.6 mp, II. Schaeffer (osztrák) 3 p 07 mp, III. Franceshi (spanyol) 3 p 18 mp. A második előfutamban: I. Van Pary (belga) 2 p 57.6 mp, II. Linders (svéd) 3 p 02 mp, III. Prasse (német) 3 p 02.2 mp. Ezután lebonyolították a műugrás első és második előfutamát.

(x) A prágai Slavia Bécsben játszik az Amatőrökkel. A két csapat vezetősége az elmúlt napokban megegyezett egy mérkőzésben amelyet Bécsben fognak lebonyolítani. A mérkőzés terminusa november 12.

(x) Hogan évi fizetése tízezer márká. A budapesti MTK angol tréner, Jimmy Hogan aláírta a németek által évente felajánlott szerződést, amely szerint csekély 10 ezer márká fizetést és évente egy-egy jutalomjátékot kap. A jeles tréner a tegnapi nappal kezdte meg hivatalos funkcióját.

TESTA

GYÓGYIT:

FEJFÁJÁST - MIGRÉNT - IDEGES Bántalmakat - FOGFÁJÁST - HÜLÉST - SPANYOL NÁTHÁT - OLDALSZURÁSOKAT
KERJE MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGÉRIÁBAN

LERAKAT BRASSOBAN:

236

Engros drogéria „AMPHORA” R. T.

MEZŐGAZDASÁG

A többtermelést a gazda bármely percben megkezdheti

Hogy kell leküzdeni a többtermelés akadályait?

A Brassói Lapok számára írta Schwab János földmivessiskolai igazgató

Figyelemmel kísérve a Brassói Lapoknak mezőgazdasági rovatát, látom, hogy már a többtermelés kényes kérdése is több ízben szőnyegre került, amely valóban a mezőgazdasági alaptörekvés célzó törekvésben fontos tényezőként szerepel.

Mezőgazdasági szempontból tulajdonképpen mit értünk többtermelés alatt? Az évi átlagtermés fokozását. Vagyis, ha p. o. eddig egy hold szántóföldről 6 mázsa búzát, 10 mázsa tengerit, vagy 8 mázsa zabot aratunk, kapjunk ezután két vagy háromszor annyit. Ha egy tehén eddig naponta átlagban nyolc liter tejet adott, igyekezzünk termelőképességét annyira fokozni, hogy ezután kétszer vagy háromszor annyit fejhesünk. Ebben rejlik a többtermelés lényege, ami a mezőgazdaság összes ágaiban elérendő volna.

A mezőgazda már minden különös szak képzettsége nélkül is, természetes ösztönénél fogva, tapasztalatból tudja, hogy a jól megmivelt és keletlen trágyázott talaj bővebb termést hoz. Jobb takarmányozás mellett igás állatai munkában nagyobb erőt képesek kifejteni, fejőstehénei több és jobb tejet adnak és hizálatai rövidebb idő alatt kihiznak. Ennek dacára mégis átlagosan a pa-nasz: silány a termés, nehéz a megművelés. Mert a többtermelés a mostani viszonyok között nem olyan egyszerű dolog. Normális viszonyok között is számos akadály volt a többtermelésnek. Hát most, mikor a világháború guzsba kötötte az emberiséget, mennyivel nehezebb e fontos probléma megoldása.

Meg lehet és meg kell oldani ezt a gordiusi csomót azáltal, hogy az utjában álló akadályokat elhárítjuk.

A többtermelés akadályait, természetük-nél fogva, három csoportra oszthatjuk. Vannak akadályok, amelyek a termőfölddel kapcsolatosak. Vannak olyanok, amelyek a gazda személyével függenek össze és harmadzor azok, amelyeket a kedvezőtlen mezőgazdasági viszonyok okoznak.

1) A termőföld, a talaj a növénytermelés alapja. Mint a természet adományát nagy tömegében úgy kell a talajt használnunk, a mint az rendelkezésünkre áll. Az, minőségét és termelőképességét illetőleg, igen változatos és eltérő egymástól. Ebből kifolyólag beszél a nép jóminőségű kevésbé jó és rossz földről, s természetes dolog, hogy a jó talaj jobb terméseket ad mint a kevésbé jó és rossz föld. Ez utóbbiakat alapjában megváltoztatni, illetve jóvá átalakítani csak kivételes esetben, többnyire csak kis területen vihető keresztül. Hiszen nagymennyiségű rossz földet jóminőségűvel kicserélni illetve ráhordással pótolni oly költséges eljárás, amely nem fizetné ki magát.

De igenis, a rossz földet is megfelelő műveléssel, okos trágyázással és akkora vesztésszerű bevezetésével termelőképesebbé tudjuk tenni. Hogy ez nem történik meg, főként abban leljük magyarázatát, hogy a mezőgazdák nem rendelkeznek kellő szakismerettel, amelynek következtében a különböző földeket nem természetüknek megfelelően munkálják, hanem csak régi szokás szerint. Kevés trágyakészletüket is oly hibásan kezelik, hogy az, a szenvedést veszteség következtében megközelítőleg sem elég a talajtermelés folytatán elvont tápanyagainak viszsza pótlására. E tekintetben csak egy körülményre akarom az olvasó figyelmét felhívni. Ha egy község uccáin végig sétálunk, kivált esős időben, majdnem minden udvarból látunk barna levet kifolyni, az uccárokba, amely majd a közeli pataokban vagy folyóban enyészik el. Ez kiszámíthatatlan növényi tápanyag-vesztést jelent az egyes gazdákra, községekre és az egész országra nézve. Ha ez a barna lé mind rendeltetési helyére, a termőföldre kerülne ki, már a többtermelés eszméje részben valóra válnék. Nem lelketlen eljárás az, hogy sokan, ezt a veszteséget figyelmen kívül hagyva, a gazdákkal megvétetik a költséges műtrágyákat, amely az ő kezében még kétélű fegyver. Ne vakulj magyar legyen a jelszó, hanem tanulj magyar!

A termőfölddel kapcsolatosan más akadály is van a többtermelésnek. A víznyos területeket le kell csapolni, a köves földeket meg kell tisztítani a művelést megnehezítő és a növények fejlődését gátló kövektől. A káros növények (gyomok) valamint a káros állatok ellen a legnagyobb irtóháborút kell folytatni. Hiszen ezek mind csökkentik az évi hozamot.

Nem kevésbé nagy akadály a többtermelés keresztülvitelének a termőföld (határ) tagosítatlan állapota s ezzel kapcsolatosan a még sok helyen divó nyomásos gazdálkodás régen elavult rendszere, amely számos köz-ségben kerékkötője a haladásnak és az okos-szerű gazdálkodás felkarolásának.

2) A többtermelés ama akadályai, amelyek a gazda személyével, egyéniségével állanak szoros összefüggésben a következőben foglalhatók össze:

A mezőgazda csak akkor képes nehéz feladatait rendszeresen elvégezni, ha ép, egészséges testalkattal rendelkezik. Egészséges testben ép lélek lakik. Ép, józan lelki állapot képes csak a telmerülő teendőkhelyes és tudatos megítélésére és keresztülvitelüknek irányítására. A világháború alatt sok ember életét, számos egyén munkaképességét egészben vagy részben elveszítette. Ez az egyik oka a munkahiánynak. A különféle beleg-ségek most jobban tizedelik az emberiséget, mint valaha; mert a megfelelő testápolás, gyógykezelés, a viszonyok terhe alatt, sok nehézségbe ütközik és költséges. A folyton emelkedő drágaság kedvezőtlenül hat a rend-szeres táplálkozásra és ruházatkódásra s okozja az elviselhetetlen magas munkabéreknek. Ebből kifolyólag sok kérdés vár megoldásra, amelyek egy egészséges, munkabíró gazdaosztály nevelését célozzák és a fenn-forgó akadályokat elhárítják.

(Folytatjuk.)

Terméskilátások

Az idei gabona termés kivált Erdély észa ki részén az utóbbi napok állandó esőzései alatt sokat szenvedett. A mostoha időjárás hátráltatja a behordást és cséplést. Kötőtebb talajba a burgonya sok helyen tetemes károkat szenvedett, mivel a peronoszpóra és phytophthora betegségek lepték meg. Répák megmunkálása a sok eső miatt helyenként igen hiányos, vagy megkecselt és ennek folytán több helyen elgyomosodott. A hűvös és gyakran esős időjárás a szőlő fürtök fejlődésének nem kedvez. A peronoszpóra és lisztharmat általánosan igen elterjedt pusztításait a rossz munkás és időjárási viszonyok miatt csak kevés helyen sikerült megakadályozni. Ugy értesültünk, hogy Fehérvármegyében kivált az olasz rizlingben tett a peronoszpóra nagy károkat. A boradásvétele ez idő szerint szünetel Erdélyben, ellenben a regátban, kivált Bukarestben élénkült a kereslet.

A gabona kivitelidíjak leszállítása. A kormány a gabona kiviteli díjakat 18000 lejről leszállította 13000 lejre, újabb leszállításokat nem sikerült elérni.

Kertészet és kiskisállattartás Brassóban. A brassói romániai vándor kiállítás ideje alatt ez évi október hó 9 és 10-én Brassóban, Kut-uca 9 szám alatt a Trănengrube vendéglői kerti helyiségében a brassói gazdasági kamara és az I. erdélyi kiskisállattenyésztő egyesület kertészeti és kiskisállat kiállítását rendez. A kiállítás tárgyai: a kereskedelmi

(*) Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz szabaddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet. Beható kórházi kísérletek alapján bebizonyult, hogy a Ferenc József víz szellemi munkásoknál, betegeskedő asszonyoknál és neurasténias embereknél rendkívül jótékony hatású gyomor- és béltisztító szer. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

és műkertészet, valamint a gyümölcs és zöldségkertek, összes termékei, szintugy a virágcsokor és koszorúkészítés minden munkái; disz és haszonkertek és kertészeti építkezések terve, gépei és eszközei, kiállítható zöldség és gyümölcs friss állapotaiban azok házi és gyári szárításának, feldolgozásának, konzerválásának minden fajai, végül kertészeti magvak. Az I. erdélyi kisállattenyésztési egyesület csoportjában a kiállítás tárgyai: sertések, juhok, kecskék, tyúk, pávák, libák, kacskák, galambok, kanári madarak, házi nyulak, tengeri malacok, valamint a kisállattenyésztés termékei és eszközei. Mindenki kiállíthat, azonban díjazásra csak a brassói gazdasági kamara területén működő termelők termékei számíthatnak. Díjazásra rendelkezésre állnak állami és egyesületi arany, ezüst és bronz érmék s más tisztelndijak. A birtokosság, gazdák, mű és kereskedelmi és faiskolai kertészek, virágkereskedők, valamint az első erdélyi kisállattenyésztők egyesületeinek tagjai, akik a kiállításon résztvenni óhajtanak, szíveskedjenek ezt a szándékukat levelező lapon a kiállítás rendezőségénél Hoffmann Józsefné, Brassó, Lencsér 12 szám alatt mihamarább, de legkésőbb augusztus 28-ig közölni. A kertészeti kiállításon résztvenni szándékozók amennyiben ily szándékukat a kiállítás rendezőségével (fentti cím) idejében közlik, aki-állítás részleteinek megbeszélésére, és a rendező és bíráló bizottságok megbeszélésére meghívást fognak kapni. Fentti kiállítás tartama alatt postagalamb verseny, és kotró versenyek is rendeztetnek.

Tejtermékek vasúti fuvardíja. A CFR. rendelkezései szerint a vaj és friss túró jövőben ugyanolyan szállítási díjtételt adnak, mint a gyümölcs és zöldség.

A lóhereszindikátus újból megalakult. A lóhereszindikátus újból megalakult, Erdélyt és a Bánságot hat körzetre osztotta, s azok irányítása a kolozsvári központi Bank (Banca Centrala) termény osztályából történik. A szindikátus az új idény alatt nagyobb tevékenységet óhajtott kifejtetni, a múlt idényben 240 vagon lóherét exportált, az idei termés azonban körülbelül 35 százalékkal nagyobb és eddigi jelentések szerint jóval jobb minőségű a tavalyinál. Az idei lóhere mag árak még nem alakultak ki.

(—) **Brassói piaci árak:** Marhahus, levesnek 34—36, marhahus pécse 48, sertéshus combja 56, sertéshus karaj 64, zsirszalonna 62—68, zsír 84, tojás drb. 2.80—3, csirke párja 70—130 lej. Élő állatok kilóra (élő súly kgr.): export ökör 27—28, sertés 38—42, igás ökör drb. 4.000—12.000, ló drb. 4.000—12.000, ló luxus 14.000—20.000 lej. Terményárak nagyban: buza q 850—900, rozs 580—630, árpa, sör 560—600, árpa, takarmány 520—550, zab 500—550, tengeri, szemes 570—590, burgonya 170—200 lej. Takarmányárak nagyban per 100 kg.: széná, préselt 120—140, széná, laza 90—120, szalma, laza 40—160, korpa 380—400 lej.

(—) **Székelvudvarhelyi piaci árak:** Marhahus 36, borjúhús 38, sertéshus 46, zsirszalonna 60, zsír 80, tojás drb. 2.60—3, csirke párja 50—90 lej. Élő állatok kilóra vagy darabszáma: export ökör 16—25.000, igás ökör 7—15.000, sertés 38—40, ló 4—16.000 lej. Terményárak nagyban: buza q 750, rozs 700, árpa 600, tengeri 550—600, burgonya 400 lej. Takarmányárak nagyban per 100 kg.: széná, préselt 150, széná, laza 120, szalma 50, korpa 420 lej. Napszámbérek: 60—80 lej kosztal, 100—120 lej koszt nélkül.

ENGROS! — ENDETAIL!
Bőrkereskedők, cipészek
és csizmadiák figyelmébe!

Saját érdekében keresse fel a

Kozák és Sámson

céget CLUJ, Str. Regina Maria (Deák Ferenc-u.) 3

„MERCUR” vegyszert gyár készítményei elismert legjobbak. Használtunk kizárólag „MERCUR” PERLESSGLOSST, APRETURAT és TALP POLITURAT. Csakis a fentti védjeggyel ellátott készítmény a valódi. Ugyanott mindenféle bel- és külföldi bőrűk megrendelésre szelküldegetnek. — Cipőfelszeréseket be- küldött mérték után pontosan készítenk. Viszonteladónak nagy kedvezmény!

2272

TELEFON 759

Csellózik? Gitározik? Fuvalázik?

Több millió darabból álló raktárunkból bármilyen zeneművet gyorsan és pontosan kaphat meg mindent. — Moravetz zeneműkereskedés Timişoara. Jegyzék ingyen.

2370

A Brassói Lapok hírdeléseit napenként százezer ember olvassa

KÖZGAZDASÁG

Az utolsó percben meghiusult az angol bányász-egyezmény

LONDON. (A Brassói Lapok eredeti távirata.) Azokból a közleményekből, amelyet a szénbányatulajdonosok szövetsége adott ki, kitűnik, hogy a munkások fenntartják az országos egyezmény megkötésére irányuló követeléseiket, s a munkaidőmeghosszabbítást elengedik. A bányatulajdonosok álláspontja szerint a bérkérdest egyelőre teljesen ki kell kapcsolni tárgyalásokból s arra csak a bányai parajjjászervezésének felülvizsgálása után lehet rátérni. A munkások a kormánytól akarnak támogatást kérni.

A bányatulajdonosok felfogása szerint a munkaidőmeghosszabbításra feltétlenül szükség van az üzemek folytonosságának biztosítása céljából, a munka bérek kérdésében pedig az a határozatuk, hogy országos megállapodásba sem-

mi szín alatt sem egyeznek bele, hanem a szövetségükben képviselt körzetek külön-külön a helyi viszonyok figyelembevételével tartoznak a bértárgyalásokat munkásaikkal megejteni.

Mindenestre a tárgyalások ma már olyan szakaszukba jutottak, amelyen a közeli megegyezés remélhető.

Két hónap óta tegnap ülték először össze a bányatulajdonosok és a bányamunkások megbízottai egyezkedő tárgyalásokra, amelyek azonban

teljesen meghiusultak.

Még a tárgyalások módosatairól sem tudtak megegyezni. A kiadott hivatalos jelentés megállapítja, hogy a tárgyalások nem is folytathatók, mert egyik fél sem enged semmitsem merev álláspontjából.

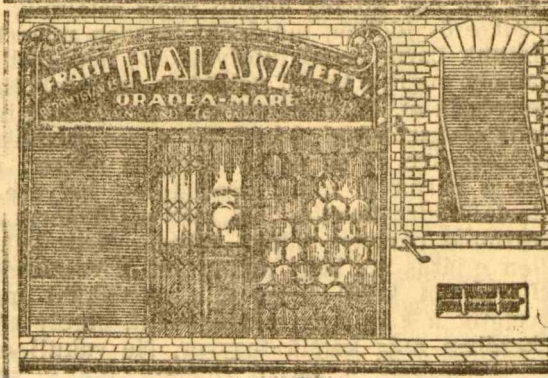
Cipészipari szaktanfolyam Brassóban

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A cipésziparosok oktatása dícséretreméltó buzgalommal folyik. Elekes Gergely, a jőnevű állami vándortanító, aki csak nemrég fejezte be egyik falusi tanfolyamát, most ismét Brassóban van és díjtalan tanfolyamokat rendez a kezdő és haladó mesterek és segédek számára.

A haladók tanfolyamának tárgyai ezek: A technológia ismertetése, kaptafaigazítás, az ortopédia minden formája, különös tekintettel a parafa beállítására különböző lábnyomatok, branzol minta szerkesztése, a kaptafa oldalnézete mérési alapon, bőrkalkuláció minta szerint, mintagyűjtemény szerkesztése, osztó körző alkalmazásával, különleges ortopédiai műveletek bemutatása, hozzá egyes minták szerkesztése, beteg lábak gipszbe való lemintázása.

A kezdők tanfolyamán harminc fajta munkát tanulhatnak meg a szakemberek, s a tanfolyamok befejeztével kiállítás rendeznek a tanfolyamon készült munkákból.

Minden modernül gondolkozó szakembernek be kell látnia, hogy ennek a tanfolyamnak látogatása legelsőrendű kötelessége és érdeke. Amit a mezőgazdaságban több termelésnek hívnak, azt a kisiparban is meg lehet valósítani, de annak egyetlen feltétele az, hogy a mesterek valóban a szaktudás magaslatán álljanak, s hogy a segédek is elsajátítsák mindazt a tudást, amely szakmájukban megszerezhető. A tanfolyamok ingyenesek és remélhetően teljesen zsúfoltak lesznek. A tanfolyamok látogatását legelsősorban magyar iparosainknak ajánljuk, akik eddig is kezükben tartották a vezető szerepet Brassó város kisiparában s akik csak tudásuk szüntelen fejlesztésével maradhatnak meg ebben a vezető szerepben. A magyar faj képességei különben is mindig ragyogóan érvényesültek az ipar terén, — de csak akkor, ha a magyar faj ősrégi kultúráját és tanulmányosságát szorgalmas munkával és tanulással használjuk ki.

Kedvező fizetési feltételek

mellett alkalma van Önnek is állandóan elegánsan öltözködni, ha ruháit a brassói

CONCURENTA

uriszabósnál (Tehénpiac 4.) készítteti.

Nagy választék öltöny, felöltő- és télikabát-szövetekben.

Vidéki megrendelőimet meghívásra készségelem keresem fel szövet-mintáimmal.

Egy megrendelés meggyőzi Önt
árain olcsóságáról.

Elekes Gergely, akit elismerő okiratokkal, arany és ezüst érmekkel tüntettek már ki, meghívásra vidékre is szívesen megy tanfolyamokat rendezni. A székelv nagyközségek iparosainak melegen ajánljuk, hogy sorozatos előadásokra nyerkék meg Elekes Gergely közreműködését és becses tanításait.

A brassói tanfolyamokra jelentkezni lehet Balog Sándor (Kapu utca 22), Andrassy Károly (Fekete u. 7.) és Dávid József (Hossz u. 125.) cipész mester uraknál. A jelentkezők szíveskedjenek a tanfolyam megkezdésére a hó 30-ikán este 7 órakor a brassói ipartestület helyiségében megjelenni.

Budapesti értéktőzsde A szilárdság tovább tart, az árfolyamok emelkednek. Zárati árfolyamok ezekben: Magyar Hitel 312, Osztrák Hitel 132, Salgó 513, Rima 143, Déli vasút 140, Államvasút 360, Kohó 210, Ganz Danubius 1490, Kőszén 3790, Naszai 1400, Szlovénia 36, Földhitelbank 165, Viktória malom 33, Kereskedelmi Hitelbank 13, Pesti Magyar Kereskedelmi 980, Beocsini 1280, Urikányi 1250, Láng 93, Lipták 22, Schlöck 67, Brassói 390, Zabolai 30, Cukoripar 164, Temesi szesz 355, Hungaria mütárgya 130, Olasz Bank 23, Angol-Magyar 36, Leszámitoló 675, Magyar-Cseh 10, Nova 318, Kronberger 1.2, Csáky 5.75, Izzó 840, Magnezit 1015, Ofa 570, Pesti Hazai 1790.

Acéllemez üzleti

redőnyöket

Zsilingent ablakredőnyt, napellenző szerkezeteket gyártunk és legolcsóbban szállítunk. — Áránlatlathoz díjtalanul szolgálunk!

Halász Testvérek

ORADEA-MARE — NAGYVÁRAD, Str. Cogalnică, (volt Várady Zsigmond-utca) 16. — Telefon 364. szám

VASÁRNAP

Párizsi kép

Irta: Móricz Zsigmond

Párizs örült tömegében s forgatagában nem könnyű észrevenni, hogy a győztes állam ugyanabban a helyzetben van ma, mint mi voltunk pénzünk bukásának idején.

Két napot töltöttem Párizsban a héten s csak magánemberekkel, családokkal érintkeztem, de néha a legnagyobb rémületet éreztem meg a levegőben.

— Ma megint felemelték a kenyér árát, — mondta a háziasszony s mély csönd lett.

— Mennyivel?

— Csak centimokkal, — mentegetőzött a háziasszony, aki pesti nő s jól ismeri a mi viszonyainkat.

— De most már folyton emelik... S ez itt nagyon fontos, mert a francia nem eszik tésztát. Ő kenyeret eszik.

Bementünk egy üzletbe s vettem pár apróságot a gyerekek számára (mert két kislányomat kísértem, nyaralni vittem őket francia szóra). Kimondhatatlan szívéllyel állott rendelkezésemre maga a főnök. Néztam a képet. Mintha teadélután volna, hárman-négyen ültek egy sarokban és beszélgettek, kedves és kedélyes társaság volt. Míg a vevő bent volt: tiszteletteljes csönd. Egy kis francia lány kísért s tolmácsolt. Magyar lány, de már francia iskolában szerzi a sikereket, — mikor kilépünk az üzletből, boldogan mondja: ezeknek ma jó napjuk volt! Ma kevesen vesznek száz frankokért valamit...

Megláttam egy kirakatban egy bőrretikült. Meglepetve néztem rá, mert ugyanezt a táskát néztük pár héttel ezelőtt a feleségemmel, kinek nem volt szíve megvenni. Bementem a gyerekekkel s megkérdeztem az árát.

— Kétszázharmincöt frank.

— Pesten mennyibe került, — kérdezte a kislányom.

— Pszt... — intettem le őket. — Drága, — mondtam az elárusítónőnek... Talán kétszázért elvittem volna...

Az egész kis bolt el kezdett nevetni. Nagyon kedvesnek találtak, hogy egy „idegen” alkuszik. Egész Párizs gyűlöli az idegent, mert őket teszik felelőssé mindenért, a drágaságért s a pénz romlásáért és nálunk fix árak vannak, magyarították rendkívüli francia udvariassággal.

— Akkor: köszönöm.

Megijedtek. Éreztem rajtuk, hogy ezt a kirakatban levő táskácskát boldogan adnák el, már csak azért is hogy az az érzésük legyen, hogy van valami még.

— Kétszázért.

— De hisz az a harmincöt frank a mi nyereségünk.

— Nem kell mindenen nyerni, nem kell ilyen szegény valután nyerni, mint a mienk, — tréfáltam. — Nézze, ez a mi legkisebb pénzünk, — s megmutattam egy százezer koronást.

Csodálkozva nézték: 100.000?... Azt hitték bolond vagyok, vagy őket bolondítom.

— Tudja mennyit ér ez nálunk? 48 francia frankot. 48-at!...

Általános elképedés.

— Négy darab ilyen kell ezért a retikülért.

— Hát kérem, 10 százalékot leütünk.

— Köszönöm. Kétszázért...

— Kétszázhusz...

— Na jó, azt a huszat vágjuk ketté.

Nagyon nevettek s belementek.

Fizetésnél átadtam három darab száz frankot. Egyet visszaadott s akkor láttam, hogy nem értett meg engem, valószínűleg úgy gondolta, azt mondom, *vágjuk le* s a frázis tetszett neki és az egészet levágta, a kétes húsz frankot.

Megmagyaráztam a dolgot, hogy ez egy magyar népies alkuvás: vágjuk ketté... s tizet visszaadtam neki. Ráfizettem. Olyan boldogok s vidámak voltak!...

Ebben a boltban az egyik hölgy, a tulajdonosnő, manikűröztette a kezét. Az üzlet idejére felfüggesztette a manikűrözést s a manikűrasszonnyal együtt mindnyájan az eladást figyelték, mint valami nagyszerű eseményt.

— Mennyibe került volna otthon a táska? — kérdezték a gyerekek.

— Egy millió háromezrezer koronába.
— És ez mennyi?
— Kétszáz! Az négyszázezer korona.
— Jesszusom, és te alkudtál!
— Csak emberbaráti szívességből, hogy ne gondolják azt, hogy a vevő jó vásárt csinált. Biztosítalak, hogy így jobban örül az üzletnek, mintha egyszerűen megmondom neki, milyen marha, hogy így elpredálja a vagyonát.

S mi a tanulság? Az, hogy két krajcárral ma meg lehet venni a franciák minden vagyonát. Nem akarják elhinni, hogy megrendült a lábuk alatt a föld. Ez a szegény üzletes még nem tudja azt, hogy ő, aki kétszáz frankon 35-öt is kész volt engedni, üzleti elveik ellenére, sohasem fogja azt a táskát még egyszer megkapni azért a pénzért, amit ő ma kapott érte...

Különös, az emberek nem képesek tanulni. Valami ősi korlátoltság van az emberi lélekben, mely megakadályozza azt, hogy egyebet lásson a saját pillanatnyi helyzeténél.

Egy magyar pénzfejedelemmel találkoztam, visszafelé, az úton; azt mondta:

— Véleményem szerint a frank még mindig nagyon túl van értékelve. Meggyőződése, hogy a francia franknak nincs nagyobb belső becsé, mint a magyar koronának... De csak hadd tanulják meg ők is, mi az: levonni a háború konzekvenciáit.

Ahogy visszagondolok Párizs határtalan forgalmára s a százezernyi üres üzletre, melyek mind villanyárban ragyognak... mély meghatottság és szomorúság fog el: milyen kár...

Európa elrablása

Irta: Szántó György

A long-islandi Majestic-Hotel halljában most kezdődött a jazz.

— Nagyszerű, mondta Mac Fullham K. V., az elkényeztetett, divatos szobrász. Ti mindig csak szidjátok ezeket a szegény niggereket, ők pedig olyan zenét adnak nekünk, elernyed és elhasznált idegzetű fehéreknek, amely most öt földrész kihűlt vérű embereinek a vérért fűti. Hallgasd csak, megint egy meglepetést hoztak. Igazi tam-tam van a jazzbandben. Kedves fickók. Az őserdők színeit és szagát hozzák, ismeretlen, óriás pillangók himporát szórják a szürke életünkbe.

— Hogy ti művészek miket fedeztek fel! Én nem mondhatnám a niggerszagra, hogy őserdők illata. Nem szeretem a szagukat. A tam-tamot megűztem. Ez valódi, az aik-aik törzsnél láttam ilyen két éve, amikor lent csavarogtunk a Jova páncélossal. Végeredményben hadd éljenek a bitangok, engem csak az bosszant, hogy már nem lehet miattuk sehol sem a ringbe állni. Egyre jobban boxolnak a bitangok.

Samuel I. Grant a Jova másodkapitánya hirtelen elhallgatott. A hall főbejáratában különös pár jelent meg. Hatalmas növésű, rendkívül szélesvállú, harmincasban járó férfi és karján egy öreg, elhízott és a festék alatt mégis ráncos, becsett szemű nő.

— Hát ez mi? — mondta a szobrász, amikor az utiruhás furcsa pár eltűnt a szaloda feljára. Tíz kérdőjel vagyok.

— Régen nem láttuk már Fredet, válaszolt a kapitány. Bizonyára az anyja. Nem tudom, mi ütött belé. Máskor nem az anyjával szokott jachtozni.

— Furcsa vén skatulya. Nem néz ki anyának. Gyanus.

A kapitány nem felelt. Felállott, meghajtotta magát missis Annie előtt és eltűnt a táncolók hullámaiban.

Fred nemsokára visszatért. Remekbeszabott bársonygalléros frakk feküdt hatalmas termetén. Az ajtóban körülnézett, mintha keresne valakit, aztán a szobrászhoz közeledett a táncolókon át.

— Halló, öreg cimborá, itt vagyok. Hogy vagy?

— Minden rendben. Az emberek még mindig szeretik a királyokat majmolni és jelentéktelen pofájukat bronzban viszontlátni. Ugy örülnek, mint a hülyék, ha önmagukkal van szerencséjük találkozni. A legszebb legokosabb, legértékesebb emberrel. Bronzban, vagy márványban.

— Na, te sem vagy üzletember. Hát ha

én is egy márványképmást készülnék rendelni nálad és te elveszed a kedvemet ezzel a fanynar humoroddal?

— Te? Csak tréfálsz. Hiszen sohasem engedted, hogy mintázzalak, pedig hányszor kértelek. Még én fizettem volna neked.

Nevettek. Nem rossz, O'Brien Frednek, a losangelesi petróleumkirály fiának modelljét fizetni.

— Hallgas ide. Nem rólam van szó, hanem a feleségemről.

— Ugy? Hangoztatnom kell, hogy elfelejtettél a lakodalmadra meghívni. Sőt arról sem értesítettél, hogy házasodni szándékszol. Ha szabad kérdeznem, kedves nejed jelenleg hol tartózkodik?

— Fent van a szobájában. Fáradt, ma nem jön le.

A szobrász kutatva nézett barátja szürke szemébe. Ott, a szemek mélyén valami titok uszított és ő úgy érezte, hogy a szürke szemek mély vizében a titok után eresztli le tekintetének éles horgát. A percek megnőttek. A néger halkan vonítottak furcsa szerszámaik ritmusára, egyszer-egyszer felkiáltottak rekedt hangjukon, a zene erdején át keresve az őshazát. Aztán megint halkan vonítva baktattak a ritmusok mesgyéjén.

— Te láttál bennünket, amint megérkeztünk? Bizonyára azért hallgatsz.

— Nézd Fred, bevallom, hogy láttalak. Azt hitték mások, hogy az anyád, de én rögtön éreztem, hogy a barátnőd, őt, hogy a feleséged. Minden okom meg volt rá, hogy ne higgyem ezt, hiszen épelméjű, egészséges szexualitású embernek ismerlek, de megmagyarázhatatlan, mégis tudtam, hogy a feleséged. És az is megmagyarázhatatlan, hogy nem nevettem. Holott nevetnem kellett volna, mert ilyen korban levő nőt feleségül venni, ez már egy milliomos hőbortjának is tulerős.

Fred két fekete, vastag, aranygyűrűs szivart vett ki fehér mellénye felső zsebéből. Az egyiket a szobrász szájába dugta, a másiknak leharapta a végét. Aztán karonfogta barátját.

— Gyere, elmondom, miért nem nevetél. Mindenki nevet rajtam, de te nem nevetél. Tud meg hát az egész, mert más ugysem érti meg. Hiszen jóformán magam sem értem.

A magas, végnélküli betontöltésen meggyújtották a vaslag, fekete, aranygyűrűs szivartokat. Alattuk a tarkaponyvás kabinok ezreinek locsogott a tenger. A kabinok színei halkan villantak fel a holdfényben, így válaszoltak a vén locsogónak szemérmesen.

— Figyelj hát ide, kezdte Fred. Tudod, hogy mindig szerettem a zenét. De nem úgy, mint más, hanem a magam módján.

— Tudom. A klasszikus zenét ugyanúgy értékeled, mint a jazzbandet.

— Igen. De most nem ezt akartam hangsúlyozni. Hanem azt, hogy mindig hangösszetételekre és új ritmusokra vágyom. Az csak olcsó frázis, hogy minnél többször hall az ember, értesd klasszikus zenét, annál inkább élvezi. És az ugynevezett könnyű zene nem értékes? De hagyjuk ezt. Meg akarom csak okolni, mit jelent nekem a radio, ez a zenei ujság, amely már divatját multá a mi köreinkben. Mindig új hangösszetételeket és új ritmusokat. Amikor már azt hittük, hogy mindent kimerítettünk, akkor elcsipünk egy balalajka-orkesztet. Felfigyelünk, hogy mit hoznak a legyőzött távolságok és ime felharsan a doni kozákok kardaja.

Fred szívarja fel-felparázslott a sötétben és a szobrász figyelt.

— Csak azt akarom megmagyarázni, hogy amikor már túl voltam az állomáshajszra gyönyörűségén, mért nem untam meg a rádiót. Nos, hát egyszer Rómát csíptem meg. Az olaszok tudják, mi a rádió jelenleg primitív fejlődési stádiumának okos kibasznlása. Nem tartanak előadásokat, ez unalmas. Sem nyelv-kurzust, amelynek senkisésem veszi hasznát és amelynek hallatára undorral száguld tovább a földteke másik felére. Operaelőadást is ritkán kapcsolnak, mert ennek kiegészítő része a vizuális kép, enélkül a recitativók gyakran unalmasak. Mi marad hát? A programzene és a dalok.

— Igen, hiszen ez az ország a dalok, a vox humana őshazája.

— Igazad van. Itt az emberi hang úgy törtet elő mindenünne, mint a forrásvíz. Böven és tisztán, mint egy természeti erő. Nem

takarékoskodnak vele, mint a németek, hogy az ötödik felvonás végére is maradjon.

— Szóval megcsípted Rómát.

— Először nagy hévvel a Zampa nyitányát adták, utána egy nő énekelt.

— A feleséged.

— Légy türellemmel. Mindent elmondok, nem olyan egyszerű a dolog. Nos, hát a nő a Lakmé csemettyüárját énekelte. Nem szerettem az ilyen koloraturzsonglőr mutatványokat, de ennek a hangnak a csengése... hogy is mondjam csak, nos igen: egyenesen a szívembe. Talán nevetni fogsz ezen, de hidd el, hogy azonnal a szívembe vágott. Nem leszek hosszadalmas. Megnéztem a Radióhíradót. Vasárnap, április 20. Róma, 380-as hullámhossz 21 óra 30 perc. Zampa ouverture, utána: Almirante Európa Tani, Lakmé, csemettyüárja.

— Szép neve van.

— Ilyen szép a beszédjük is. Zene. Aztán mindennap néztem a programot. Ő nem énekelt többé. Mintha a földből nőtt volna ki, egyik név a másik után, egy gyönyörűbb hang a másik után. De az ő hangja uralkodott emlékemben a többi hang felett. Ha költő volnék, azt mondanám, elérhetetlenül ült egy kristálypalota kupolájának tetején. Azért is mondom ezt neked, hogy megértessem, mi volt nekem ez a hang. Mintha nagy ezüstkalapáccsal belülről kristálypalota falait ütögették volna és a kristályfalak és kupolák zengése, pengése és csengése csakis engem keresett volna fel a Jupiter jacht fedélzetén, a broadcastington át. Mintha csak nekem szólt volna és nem még százezer embernek rajtam kívül.

— Milyen szépen beszélsz Fred, szinte irigylem a szavaidat.

— Nos, miután a hang többé nem jelentkezett, én befutottam a Jupitert. Nekivágtunk az óceánnak és most éreztem, kukacváltunk egész lassúságát. Ime, hetekre van szükségünk, hogy megtegyük azt az utat, amit saját gyöngésem hangunk egy perc alatt megtesz. A hajón sokszor hallottam, mint mondani szokták, lelki füleimmel azt a hangot. Százféléképpen elképzeltem azt a vérből húsból való emberpalotát, ahonnan kiszállt. Énem jobbik felét csak úgy felkorbácsolta ez a hang, mint állati ösztöneimet. De hiába magyarázom, ez talán már kissé beteges is volt.

A beton digue végére értek. A tenger türelmetlenül morgott és kiküldött egy-két hullámmelvet a fővényre. Amikor ezek visszasurrantak, ujak szaladtak a nyomukban, egyre beljebb nyelve a csillogó fővényt. Mindketten egyszerre dobták el szivarjaikat, aztán visszafordultak.

— Nemsokára Gibraltár, Nápoly, aztán Róma. A Radió Societate-nek három leadóállomása van. Az első kettőnél nem ismerték Tani kisasszonyt. A harmadiknál sem tudták a címét megkapni, de azt mondták, hogy holnap 18 órakor bejön a terembe énekelni. Megborzongtam. Valahogy nem őneki, hanem a hangjának örültem veszettül, mint egy gyermek. Másnap este korán ott voltam a Societate koncerttermében. Nagy meglepetés várt rám.

— Micsoda?

— A férfiak és nők, akik eljöttek, hogy a szétküldő állomásba énekeljenek, csaknem mind öregek és csunyak voltak. Az egyik tenorista még pupos is. Képzeld csak el, a Graal regéjét énekelte Lohengrinből. Mielőtt énekelni kezdett volna, az arca kipirult az izgalomtól és a majomszerűen hosszú, térdéig lecsüngő karjai megreszkettek. Lámpaláza volt, pedig rajtam és egy-két újságíróon kívül senkisésem volt a teremben.

— Értem, mondta a szobrász. Ezer Brabanti Elza arcát látta, amint hallgatógagyilóval aranyszőke hajkoronáján hallgatja, hogyan tündököl Parsival fején a Graal korona.

— Látod, most már tudom, hogy neked kellett mindent elmondanom. Hallgasd csak tovább. A pupos olyan mozdulatokat tett ének közben, mintha talpig ezüst páncélba volna. Egy pillanatra úgy láttam, hogy a fején csillogó sisak, egyik karját nagy címeres pajzsra a másikat keresztalaku pallosára nyugtatja. Ugy énekelt, hogy mindenki megdöbbenve nézte. Aztán megint egy kis pupos állt ott és a hattyu nem jött érte aranycsónakkal. De ő csak állott és tekintete a végtelenbe meredt.

Szótlánul lépkedtek. Egy világítótorony különbözőszínű jelzéseket adott, mintha óriási rubinokat és smaragdokat dobált volna az éj-

szakába, amelyekre más naprendszer fénye vetődött.

— Akkor a bementő hivatalnok a mikrofon elé lépett és ezt mondta: Almirante Európa Tani, Puccini, Fanciulla del West. A nő öreg volt, kövér és kicsi. Hiszen láttad én is nagyon jól láttam. A hangja sem vette el a józan eszemet, nem is képzeltem, hogy ez Minnie, a pompás californiai vadvirág, banditák és cowboyok imádoztja. Miközben énekelt, arra gondoltam, hogyan viszem magammal ezt az elhasznált olasz nőt, akinek a hangja külön élet. Láttad, most itt van.

— És megbántad?

— Nem. Bánt, hogy az emberek nevetnek rajtam, de végre is nem menekülhetek a vadonba vele. Emberek között szeretek élni. Hallgass csak ide. Ugy gondoltam, hangversenyt rendezek egy teljesen elsötétített teremben. Amikor vége, kigyul a fény. Akkor talán megértik, hogy a hangja egy külön élet. Vagy készíts róla egy szobrot, az mesélje el valamiképp ezt a titkot, amelyet szeretnék mindenkinek elmondani. De nem, hiszen ez butaság. Lehetetlen.

A szobrász most látta, hogyan éneklük bele eltírt életüket rossznövésű, torzarcú és előregedett nők és férfiak egy üres koncertterem üres padsorai előtt a mikrofonba. Évek szenvedésének az örömhimnuszát harsogták a föld összes országaiba és egy ráncos arc, egy pupos hát többé nem állott vigyorogva a dicsőség útjába. Ime, eljött egy pettyhűt, kopott énekesnőért ez a hatalmas, bivalyerejű, mérhetetlen vagyonu, mindenektől irigyelt ifjú, hogy magával vigye tengereken át. Élesen látta most a nőt, ahogy a hallon átment. A járása komikusan páthoszos volt, mégis az imbolygása ingerlő és nőgourmandok számára különleges. A ruhája komikusan fiatalos, mégis évszázadok tradíciói rejtőztek viselésének módzatában. Egy bűnös mult nehéz illata terjengett ebben az tragikomikumban és a szobrász ijedten pillantott a tengerre. Várta, hogy megjelenik óriás bika képében az istennek atyja és prűszkölve vágat a habokon át, hátán az elrablott Európával.

Amikor a Majestic-Hotel hallja felcsillámlott, a tenger már bömbölt. Harsogva csaptak neki a hullámok a betonöltésnek, de a jazzband tulharsogta.

— Milyen hamar jött ez a vihar, mondta Fred. Az imént még alig volt szél.

A szobrász nem hallotta. Az öreg nőre gondolt, akinek a hangja mintha az öreg, elhasznált Európának külön diadalmos élete: a kulturája lenne és Jupiterre, aki ennek a fiatal amerikai bikának a képében vágatott át egy titok mágnesének vonzásában, hogy elrabolja Európát.

Sokat beszéltek arról a szoborról, amit másnap kezdett megmíntázn. Mindenki azt hitte, hogy a régi mítosz újra alakot öltött. Fred sem tudta, hogy az ő titkáért egy újabb titkot kapott cserébe.

Reichard Piroška:

Mindenek prédája

Nyitott, meztelen, örökké remegő idegekkel szabad prédája változó percek talánc sere-

lgének:
éji álmodtól kinzottan megrohan máris a reggel
és nincs pihenés torz álmaig a leselkedő lének.

Szivem hárfáját idegen kezek tépik kényükre,
szakadó húrjai búgnak panaszolva szüntelenül,
szemem mindeneknek akaratlan, szomorú tükre
s hunyt pillája mögött látomások hollőse-
lrege ül.

Egy szó is leüt: sose voltam én az erősebb;
bús pillantások rám tüzelő bélyeget sütnék,
lelkemen csupa mélyülő, üszkösödő seb,
s engem sujt a korbács, amivel másokat ütnek.

Percre se lettem, ami örökké igazán voltam;
minden utamon megakasztott az első „talán”,
s ott veszttem elhulltan, elszórtan, össze-
lportan
életem ezernyi korai ravaivalán.

Csermely Gyula:

A tudós töprengése

II.

Szilhai káplánnak erre valami bolond gondolat villant az agyába.

— Itt a probléma nyitja, azé a történelmi kérdése, — mondta magának és nevetett. — No, Klio asszony, — gondolta — te sem álmodtad volna, hogy ezt a rébuszodat majd így fejtem meg!

— De szép lesz, — mondta a káplán. — Tehát hintót rendel az atyja és lószerszámot, meg egyebet. Nos, meglátja majd, Ilonkám, — folytatta jókedvűen a káplán, — hogy atyja ura ezt a sok holmit nem magyar mesterektől fogja beszerezni, hanem beszállított szászoktól. Ilonka kisasszony kissé indignálódott erre a szóra és lebiggyesztette ajkát.

— Ez lehetetlen, — mondta. — Amilyen nagy magyar az én apám... Hiszen még skatulya gyujtót sem vesz németet.

— Mégis úgy lesz, ahogy én mondom, felelte mosolyogva a káplán. De ne mondja el atyjának, hogy így lesz, — kérte a káplán ur a kisasszonyt — mert akkor még sok ideig várhatunk, míg egymáséi lehetünk, Ilonkám.

Ami olyan hathatós érv volt, hogy Ilonka kisasszony szent titoktartást fogadott...

... Mennél jobban multak a hetek, annál izgatottabb lett a tudós tanár ur. Mert sehogy sem bírta kisütni, miért hoztak be királyaink német iparosokat az országba.

— Semmi sem történik ok nélkül; még, hogy a sarok leválik cipőnkől is, valami okra vezethető vissza, — tündött reggeltől estéig a tanár ur. — Hát mi okból történt meg az, amiért már hetek óta töröm a fejem? Oh, Klio, Klio, ezen a hitvány kis kökénymagon hiába próbáljam ki a fogam, én, ki már nagy diókat is feltörtem?!

Sajátságosak is az emberek. Jelentéktelen kis ügyecskék sokszor jobban foglalkoztatják őket, mint a világmozgató nagy dolgok. Egy karajcár gurul az ágy alá, vagy egy kávészem huppan a földre, a daráló öbléből a konyhaszekrény vagy a tűzhely mögé, képesek rá szokszor, hogy akár negyedóráig is keressék. Négykézláb másznak a földön; ha a férfiember a kereső, akár vasalt nadrágját is kiböki, ha meg asszonyember a kereső, a derékfáját sem sajnálja, csak, hogy megkerüljön az a krajcár vagy az a bujósdi játszott szem kávé. De ha száz forintja vesz el, vagy valami értékes gyűrűje, csak a rendőrségre megyen és arra bizza a keresést. Hát, sok tudós ember is ilyen. A kávészem-problemának olykor több időt szentel és munkát, mint amolyan dolgoknak, amik előbbre vinnék a világ tudását. Hiszen akadt már olyan is, aki munkát irt róla, hogy az „Ármány és szerelem”-ben előforduló citromlé nem is citromlé, hanem pezsgőpor. Persze német volt az a tudós értekező.

Mikor már szinte pápista-szint váltott és majdnem lesóványodni kezdett a tanár ur, az az imposztor, Szilhai elébe állott és ezt mondta:

— Kedves urambátyám és atyai barátom, én már jó nyomon vagyok, azt hiszem.

— A problémáról beszél?

Győrötskey uramnak felragyogott a szeme. Csak azon üdött meg kissé, mire való ennek közléséhez az az ünnepélyes megszólítás: kedves urambátyám és atyai barátom?

— Maga nyomára jött a dolog nyitjának? — kérdezte mohón, mint aki még nem evett és most azt kérdezi: hol a leves? — Maga feleletet tud a kérdésre? Hát csak ki vele, kedves barátom, hamar.

— Csakhogy bocsásson meg, kedves bátyám uram, én nem árulhatom el, amit tudok. — Persze, hogy persze, — mondta Győrötskey uram szelid mosolygással, de egy kis szemrehányás is volt a hangjában. — A tudós hiusága... az elsőbbség.

— Éppen ellenkezőleg, bátyám. Az őné lesz az elsőbbség, mert én hallgatni fogok, mint a sir.

— Nem értem magát, barátom.

— Hát azt akarom mondani, hogy majd bátyám uram is rájön a dolog nyitjára elég hamar és akkor elsőnek írhat róla. Csak fogadja meg a tanácsom.

Győrötskey uram türelmetlenül mocorgott, Szilhai káplán ur pedig ünnepélyesen ezt mondta:

— Kedves urambátyám és atyai barátom! Adja férjhez a leányát, Ilonka kisasszonyt és nyomban rájön annak okára, miért hoztak be királyaink idegen iparosokat ebbe az országba? Vagyis Klio rébuszához majd Amor isten adja a megfejtést, — tette hozzá a káplán ur és mosolygott.

Györötskey uram felugrott. — Mit mondott maga, kedves barátom? Hogy akkor rájövök ennek az okára? Hogy akkor megfejtem ezt a problémát?

— Igenis, kedves bátyám. Még egyszer mondom: adja férjhez a leányát, Ilonka kisasszonyt és Klio rébuszához Amor isten adja a megfejtést.

— Tehát szerelmes az én leányom? Talán közlékeny volt önnel szemben és elmondta önnek, hogy ő szerelmes?

— Ugy van, bátyám uram. Ilonka kisasszony szerelmes és hamar férjhez szeretne menni.

Györötskey uram az üstökét fésülte őt ujjával. És mint igazi tudós és professzor, nem arra volt elsőbbsen kíváncsi, hogy kibe is szerelmes a leánya, hanem a problémára, azaz annak nyitására.

— És ha férjhez adom a leányom, — kérdezte a helyzet magaslatára emelkedett káplántól — akkor az ölembe hull az a probléma? Vagyis a felelet arra a kérdésre? De hát okolja meg kérem, honnan veszi ezt a nézetét?

— Nem okolok meg semmit, — felelte rendületlenül a káplán ur. — Csak adja férjhez a leányát, a kedves Ilonka kisasszonyt.

— Dörgöm-morgom adta, — izgult a felvillanyozott professzor. — Maga többet tud, mint én tudok, úgy látom. De hát kibe szerelmes a leányom? Kihez adjam a lányomat? Megér-e nekem annyit az a számár történelmi probléma — ette volna meg a manó — hogy ezért holmi akárkinek adjam az én édes leányomat, Ilonkát? Hát ha nem érdemi meg a szerelmét, hát ha szerencsétlenné teszi a lányomat?

— Nyugodt lehet, bátyám. Megérdemli az a bizonyos az ön leánya szerelmét és boldoggá fogja őt tenni.

A káplán hangja lágy volt, szeme fényes volt, csak úgy csillogott, de Györötskey professzor még mindig vak volt és süket. Nem látta azt a fényt és nem hallotta azt a lágy-ságot.

— De hát kihez adjam a lányomat? — kérdezte a gyermeke jövőjét féltő apa minden aggodalmaskodásával.

Szilhai káplán csak most csattantotta meg az ostort.

— Adja én hozzám, bátyám, mert engem szeret a leánya és én is őt, persze.

— Vagy úgy? Maga rossz csont. — És hátba ütötte a káplánt.

— Igen. Adja hozzám a leányát és még az esküvő előtt is meg fogja fejteni azt a problémát.

Szilhai káplán ur egészen elfogadható ember volt, jó parochiát is kap maholnap. Ilonka kisasszonynak sem volt kifogása eilene (éppen öneki lett volna?) no meg az a történelmi probléma, ami már hetek óta izgatja... mit szaporítsam a szót: megültek az eljegyzést és valami szeptemberi vasárnapra ki is tüzték az esküvőt.

— De ide figyeljen, Amice, — fenyegette meg a tanár ur a vőlegényt. — Ha én meg nem fejem ezáltal azt a problémát: én bizony elválasztatom magát a lányomtól. Dörgöm-morgom adta rossz csontjal!

— En nyugodt vagyok, apám uram, — felelte jókedvűen a káplán és a szép Ilonka szeme is csillogott. — Csak rendelje meg, kérem, amit leányának megígért. A hintót, a szerszámot és a kocsis részére a magyar ruhát.

Györötskey uram a homlokára ütött.

— Igenis, vőm uram, — mondta és a fekete kávéját is otthagya, olyan siethetnékje támadt. — A hintó, a lószerszám és még sok egyéb más is. Majd megfellekedtem róla, mit ígértem meg ennek a szöszkének! No de nem jövök haza addig, míg el nem intézem a sok megrendelést.

Fejébe csapta kalapját, hőna alá vágta botját, előre tolta a hasát, mely ismét gömbölyű volt, mint azelőtt és szinte sebesen megindult. A piactérre torkoló Zsibói-ut felé sietett, ahol Kiliti uram lakott, a város egyetlen bognárja. A műhely is ott volt a ház mellett, egy

másik, alacsonyabb kis házban. Egy az ajtóhoz támasztott kerék beszélt minden címtábla helyett az emberhez.

Piszmogó kis inas holmi löcsfélével babrált, maga Kiliti uram pedig kint ült a ház előtt és ingerülten pipázott. Valami politikai vitája volt egy másik mesteremberrel, aki mellette ült, azért pipázott szinte dühösen. Fogadkozott a szomszédnak, hogy csak tolja ide ábrázatát a képviselő ur, beszámolni: majd leszedi róla az irháját, majd mórésre tanítja, amiért cserben hagyta a pártot.

Györötskey uramat szinte kedvetlenül fogadta. Hát nem látja a tanár ur, hogy nyár van, délután van, amikor jobban esik a sziesztá, mint a megrendelőkkel való bajlódás? A mesterember is ember! Lomhán felállt a lócáról és kívánságát kérdezte.

— Férjhez adom a lányomat, hát új hintót rendelnék, mester ur. Hogy majd azon menjen a templomba.

Kiliti uram az Istennel éltette a menyasszonyt, nagyon feldicsérte a vőlegényt és azt is az Istennel éltette, azután erről beszélt, meg arról és mindenféléről kezdett beszélni, csak éppen a hintóról nem kezdett beszélni. Arról hallgatott, mint a nyomórúd; szinte leírt az arcáról, hogy nem nagy inyére van az egész hintó-ügy.

Jó egy órájába került a tanárnak, míg végre rendbe jöhetett a mesterrel. Ilyen legyen, meg olyan, már mint a lakodalmi hintó; párnája zöld legyen, öble széles meg kényelmes s a többi, s a többi.

— No de még egyet, majsztrum, — mondta legvégül a professzor. — Ma julius elseje van s az esküvő napja szeptember hatodikára lett kitűzve. Hogy addig kész legyen ám a hintó.

— Négy héttel hamarabb is kész lesz, — fogadkozott Kiliti uram hangosan, azután visszaült a lócára, hogy folytassa a politizálást és a pipázást.

Laposnoki uramat, a városka nyergesét, a méhesben találta meg tudós Györötskey tanár ur. Jó negyedóra mulva birta csak megértetni vele, mert addig folyton az álmozással küzdött a kényelemszerető mester ur, hogy egy pár új lószerszám fog kelleni, tehát alkudjunk meg, mester ur.

— Új lószerszám, hüm? — dünnyögte álmosan a mester ur. — Hát már hasznavehetetlen a régi? És olyan sietős a dolog, hogy félreverik miatta a harangot?... Az ő arcán is meglátszott, hogy abány még meg nem csinált lószerszám van, mind a pokolba kívánja.

Denique Laposnoki uram is minden jót ígért a tanárnak, azután visszafeküdt a hárságyra, hogy folytassa. Már mint a délutáni álmát. A zümmögő méhek dudolták az altató dalt a fülébe.

Hát Bercse uram, a szabó? El se mozgult a körből, ahol éppen durákozott valami tagtárssal. Azt üzenté az inassal a nagytekintetű urnak, hogy csak küldje el hozzá a kocsist, majd mértéket veszen a ruhához. El is készíti pontosan, ha négy hétre nem, akkor ötre. Csak legyen nyugodt a tanár ur.

— No, — gondolta Györötskey uram és fujt egyet — ezek most ellenségüknek tartanak, amiért munkát adtam nekik!

Négy hét elmúltával inspekcióna indult a tanár ur. Mi van a hintóval, a szerszámmal és a zsinóros magyar ruhával?

Kiliti uram a szőlőjében volt elfoglalva. Előbbre való dolog volt a peronospora ellen küzdeni, mint hintót készíteni, lakzira.

A piszmogó kis inas persze miről sem tudott, se hintóról, se csészéről, de Kilitiné asszonyom szépen megnyugtatta a professzort. Édeskésen beszélt. — Jaj, nagy uram, instálom, csak ne tesszen aggódni, lit nem kapott az uram olyan uri hintóhoz való anyagot, hát Kolozsvárról kell, hogy hozassa. Kicsit késik ugyan emiatt, de két hétre azért meg lesz. Különb hintó lesz az, instálom, mint a vármegye hintaja.

Laposnoki uram éppen a buzáját csépelte kint a szérűn. Csak kedvetlenül jött elő, mintha fogat huzni hívnák.

— Lószerszám, lószerszám? Micsoda lószerszámot gondol a tekintetes ur?

— Hát elfelejtette, majsztrum, hogy pár új lószerszámot rendeltem meg magánál? Lakzra kell, még pedig sürgősen.

— Vagy úgy? Most már emlékszem. Hát

nem mulik, ami késik. Mához két hétre meglesz. Fekete lószerszám, ezüst vereittel, tudom.

Bercse uram, a szabó, sem volt szorgalmasabb, mint a többi. A zsinórt a ruhához meg a sok pitykét a bekecshez már beszerezte volt a boltostól, de a posztója a ruhának még kiszabatlan hevert egy sarokban.

— Adja pontatlan népsége, — dörögte bosszusan a tanár ur. — Egyik szőlőt művel, a másik csépel, a kenyérszerző mesterséget meg paragon hagyja mindannyi.

Másik két hét mulva, hogy inspekcióna indult — Szent István napjáig már csak tíz nap volt a naptárban és az esküvőig alig négy hét — Györötskey uram a szélütés ellen küzdött, annyira bosszankodott azon, amit látott. Azaz: azon bosszankodott, amit nem látott. Se Kiliti uramnál hintót, se Laposnoki nyergesnél szerszámot, se Bercse uramnál ruhát. Ez ezt mondta, az azt mondta; üres kifogást mondott mindegyik.

— Adta megbízhatatlan népsége, — dühöngött felháborodva a tanár ur és mert már nyakán volt az esküvő, Besztercére ment, mint a szélvihar. Ott is van nyerges meg bognár és mindenféle e fajta más ember.

A besztercei bognárt Johann Lebküchnernek hitták, a besztercei nyergesnek Gottfried Traugott volt a neve és a besztercei szabó az Einwender névre hallgatott. Mivelhogy simára borotvált bajszu szász volt mind a három.

És kimért, kevés beszédű ember volt mind a három.

Meister Lebküchner, a bognár, az ebédjét is otthagya, mikor belépett hozzá a tanár ur és csak annyit mondott, nem többet, mikor a megrendelést átvette:

— In fártzn Daeg, Herr Brofesszer. Ami németül úgy szól: in vierzehn Tagen, Herr Professor, magyarul meg annyit tesz, hogy: két hét mulva, tanár ur.

Meister Traugottot, a sziigyártót, éppen a Kreisausschussba hitták valami ülésre, mikor belépett hozzá a tanár ur. Azt mondta az embernek, aki érte jött, hogy most nincsen érkezése, hogy elmenjen.

A tanár urnak meg ezt mondta:

— I háld mei Word, Herr Brofesser. In dzwá Wöch, nid ein Dág mehr. Szótartó vagyok, tanár ur. Két hét mulva, egy nappal sem többet.

És hasonlóképen beszélt Mester Einwender is, a szabó.

Györötskey uram nem sok bizalommal ment haza lányához. — Két hét mulva se lesz hintó, — gondolta pulykavörösen a méregtől (ha csak említettek is neki iparost, már gyomrozni szeretett volna) és föltette magában, hogy ha nem lesz még addig, amit megrendelt, akkor készen veszi meg, ahol kapja.

De pont két héttel azután, hogy ő Besztercén járt a szászok közt, az udvarán találta a hintót, bizony megnézni való egy darab volt és a hintó bakján a szerszámot és a kocsis ruháját is, szépen, finoman. Mester Lebküchner meg Meister Traugott és Meister Einwender uram is ott volt és csak ennyit mondott mindegyik:

— Gon Dóg wünsch mer, Herr Brofesszer. Jó napot kívánunk, tanár ur.

Minden kifogástalan és jó volt. A rosszmájú sem talált volna valami kivetni valót a holmikon.

— Magyarok Istene! — gondolta Györötskey uram és sóhajtott. — Hát nem kár, hogy ez a sok pénz most német kezekbe vándorol? Miért nem tud a magyar is olyan pontos lenni, mint a német?

— De alig, hogy megszületett benne ez a gondolat, már egy másik gondolata is támadt, gyorsabb lobbanással, mint a villám. Rohant ki az utcára, a Zsibói-ut felé és csak, hogy azt nem futja: heurékal!

Megvolt a probléma nyitja.

Kiliti uramat az utca közepén fogta el, amint a szőlőjébe ballagott éppen. Vállon ragadta és megrázta.

— Most már tudom, maga szép ember, miért hoztak be régi királyaink idegen iparosokat az országba? Alkalmasint azért, mert már a honfoglalás idejében is pontatlan volt a magyar iparos. És mindig mással foglalkozott, mint ami a kenyere. Azért, maga szép ember!

Laposnoki uram, de Bercse uram, a szabó, sem kerülte el a sorsát. Jól lehorogta őket ta-

A Győrötskey professzor és nekik is azt mondta, amit Kiliti majsztarnak mondott. Hogy már második Géza királyunk korában is olyan volt a magyar iparos, hogy ha tavaszra ígért valami holmit, akkor őszre se fogott még hozzá. Hanem szőlőt kapált és csépett és kvaterkázott meg politizált. Azért hozott be az országba sok száz iparost meg németet.

A káplán pedig nevetett, mint valami dárda kis diák, aki jól megtrefálta egyik pajtását.

— Nos, ipam uram, — mondta. — Kedves bátyám uram és atyai barátom! Hazudtam-e, mikor mondtam, hogy csak adja férjhez a leányát és nyomban megfejti ezt a problémát?

— Nem hazudott, amice, — felelte Győrötskey uram jó kedvvel és Ilonka kiasszony is kacagott. — Igazsága volt, vőm uram; dörög-morgom adta rossz csontjait

Vége.

MIÉRT OLYAN SZÉPEK A PÁRIZSI ASSZONYOK?

Az egész világon bájuról híres párizsi asszonyok azért olyan szépek, mert ismerik az arcbőr-ápolás észszerű módját. Tudják, hogy a friss arckenőcs az olajbogyó-olajjal keverve a legértékesebb bőrtápláló és bőrszépítő szert alkotja. A híres párizsi Tokalon krém, tudományos módon és helyes arányban keverve tartalmazza ezeket, az arcbőr megfiatalítására és a ráncok eltüntetésére nélkülözhetetlen szereket. Nemcsak, hogy ez a csodálatos krém a bőr felületét gyorsan megújítja, eltünteti a bőrtisztatlanságokat és összehúzza a tág pórusokat, de a bőr szövetjének bőséges tápanyagokat is szállít, és az arcnak hamvas, friss, rózsaszínű külsőt ad. A Tokalon kenőcs gyógyszerárakban, drogériákban, illatszerkereskedésekben és nagy üzletekben kapható. Ha beszerzése nehézségekbe ütköznék, küldjön 80.— lejt a Parfumeria Elitei, București, Calea Victoriei 39 címre.

Ha ez a kenőcs nem fogja arcbőrét szebbé tenni, úgy pénzét természetesen minden levonás nélkül visszaküldjük.

2386

GYERMEKVIILÁG

Szerkeszti: Teleky Dezső (Dezső bácsi)

A büntetés

Juci baba csöppnyi jószág,
jó is, szép is, édes gyermek,
akit soha hamissággért
büntetésből meg nem vernek.

Van azonban egy szokása.
Testvére reátámad,
s akármit lát nála, nyafog.
— Netem is tell. Jucitánat.

A kis Annus jó testvére,
s ha van nála cukorfele,
alma, dió, csokoládé,
mindent rögtön megoszt vele.

De tábláját mégsem adja.
— Minek? Ugysem tanul irni. —
S akkor a kis csöppség képes
Anyja fejét telesírni.

Egyszer Annust nagyobb csinyért
elővette édesapja,
s a büntetést, egy-kettőre
nádpálcával meg is kapta.

Szepegett a kis imposztor,
de tovatűnt a nagy bánat,
s felkacagott könnyes szemmel:
— Na, a felét most is vedd el!
Lássam. Tell-e Jucitánat?

Halmágyi Mária

00

A kis kenyérkereső

Már éjfélre járt az idő, a kis Évi még egyre forgolódott ágyában, szemére nem jött álom. Pedig máskor, miután elmondta esti imádságát, a következő percben már az igazak álmát aludta.

Igen, — de Évi egyik napról a másikra véletlenül oly dolgoknak lett fültanuja, melyek a szeleburdi kis Évit komoly, töprengő, az élet gondjait megismerő lánykává változtatták.

Ugy történt, hogy a kislány kint a kertben az iskolai feladatát tanulta, midőn észrevette, hogy egyik iskoláskönyvét nem hozta ki magával. Besietett hát, hogy kihozza. Mikor a ház közelébe ért, hangos szóváltásra lett figyelmes, ekkor hallotta, miként követelte a háziasszonyuk édesanyjától a házbért. Az édesanya sirt és nem tudott fizetni...

Évi akaratán kívül hallotta a párbeszédet s csak most ébredt tudatára tulajdonképpen annak, hogy ők milyen nagyon szegények.

Minő gondolatok között folytatta tanulását, könnyű elképzelnünk.

Folytonosan ugyanarra a gondolatra tért vissza, hogy neki bárhogyan is segíteni kellene a családon, neki is hozzá kellene járulnia a keresethez, hogy könnyítve legyen sorsukon.

Igen, segíteni fogok anyámon és kis testvéreimen, határozta el magában. Elég nagy és erős vagyok, hogy valamit én is dolgozhassak.

Igy kezdte meg évi a kézimunkavarrást üzletek részére, anyjának tudta nélkül.

Ha csak tehetné, kiosont a kertbe, s ott zavartalanul varrogatott egymagában sokszor egész délutánonként. Ha nem dolgozhatott titokban, nagy halmaz könyvei közé ügyesen rejtette el kézimunkáját. Természetes dolog, hogy így tanulását jó részt elmulasztotta s ezért intőt és rovást hozott haza!

— Kislányom, ha tudnád milyen szomorúságot okoz az nekem, hogy elhanyagolod tanulásodat! — mondotta az anyja.

Évi hallgatott. Fájt neki az édesanya szemrehányása, de visszafojtotta kicsordulni akaró könnyeit, mit is mondjon, hiszen nem árulhatta el féltve őrzött titkát.

És ismét folytatta kettős fászfűző munkáját. Bár a tanulásra kevés ideje jutott. Hiszen neki dolgoznia kellett sokat. Milyen boldogan számított. Ezért a kézimunkáért kapok öt forintot, ezért hármat... Jövő héten ismét ötöt... Ebből telik majd házbérre, még marad is holmi apróságra.

Az így szerzett pénzt aztán büszke boldogsággal a fiókos szekrény aljába rejtette, mely nyitva van mindég, nincs náluk elzárva semmi.

Es Évi elgondolta, milyen meglepetés és boldogság lesz az, mikor édesanyja megtalálja majd a pénzt.

És valóban, egy este édesanyja nagy örömmel ujságolta, hogy a fiókos szekrényt kitalarította, és az aljában, az iratok között, öt forintosokat talált. Erre nem is számított, nem is tudta, hogy van pénzük... Oh, mily nagy szükségétől mentette meg a kis családot ez a nem várt összegecske.

Évi szívdobogva hallgatta anyja szavát s lelkében végtelen boldogságot érzett.

...Csak légy nyugton anyám — mondotta magában Évi — érzek még magamban annyi erőt, hogy ezt a boldogságot még sokszor megszerezsem.

Amíg az idő enyhe volt, Évi nem is gondolt arra, hogyan lesz akkor, ha nem tudja majd kézimunkáját a kertben folytatni.

És amikor lassan eljöttek a hideg hűvös napok a korán beálló estékkel, Évi ugyancsak törte fejcskékjét hogyan, miként legyen? És a kislány most is segített magán.

Minden éjjel szép csendesen felkelt, kiosont a konyhába és ott varrt sokszor hajnalig is. Azután lábujjhegyen visszament ismét a szobába.

De a fászfűző munkát csak nehezen bírta, és megtörtént, hogy tanulása, avagy ebéd közben is nem egyszer el-elbóbiskolt.

Testvéreik ezért kinevették, kis lustaságnak csufolták és édesanyja is szemrehányásokkal illette. Ilyenkor már ajkán lebegett a szó, hogy kimondja:

— Anyám, olyan fáradt vagyok, de nem merem a munkát félbe hagyni, mert akkor nem tehetek többé öt forintosokat a fiókos szekrénybe, a pénzre pedig szükségünk van, mert mi sokan vagyunk... De nem szólt semmit, csak mindegyre fáradtabb és egykori rózsás arca mind halványabb lett.

Egyszer, egy alkalommal úgy történt, hogy a fáradtság és kimerültség erőt vett rajta és éjjel a konyhában munkája közben elaludt.

Ott találta édesanyja, aki korán reggel elsőnek kelt fel. Évinek két kicsiny keze még álmában is szorongatta kézimunkáját.

S amint ott állott kislánya előtt és látta kezében az ismeretlen kézimunkát, egy pillanat alatt mindent kitalált, mindent megértett.

Elnézte szívfacsaró boldogsággal... Aztán odaborult kislányának keblére, míg arcán lassan folytak le a meghatottság könnyei.

Schenk Mariska

00

A mandzsuri tigris vadászata

(Levél Kinából)

E sorok olvasói között valószínűleg nem köztudomású dolog, hogy Afrikán és Indián kívül Mandzsuriában is előfordul a tigris (felis tigris mandschurica) és hogy az összes tigrisek között éppen a mandzsuri tigris éri el állítólag a legnagyobb méreteket. Előfordulási helye a kelet-mandzsuri hegységek, főleg a „Kis-Hingán“, továbbá az Usszuri hegység és a „Tengermelléki Tartomány“ hegységei Kelet-szibériában le egészen Koreáig.

A mandzsuri tigris tehát eltérően déli rokonaitól, erősen kifejezett szárazföldi klíma alatt tenyészik, amelynek 35—40°-os hideg, szeles tele a fő jellemzője, és e nehéz klimatikai viszonyokat kitűnően tűri és teljesen hozzáalkalmazkodott, akárcsak a medve és a farkas.

A mandzsuri tigris testének hatalmas mérete, különös értéket kölcsönöz neki és ellenállhatatlan csábszerű szolgál az orosz vadászoknak arra, hogy lehetőleg élve kerítsék őket kézre és így teljes értékükben értékesítsék őket állatkertek részére. A múlt évben elfogott egyik tigrisnek a hossza például két méter és kilencvenöt centimétert tett ki, súlya pedig kerek 3 métermáza volt. Két hónappal ezelőtti szintén nagyon szép példányt fogtak el a hamburgi állatkert részére.

Ilyen remek példányok élve eladva átlag 500 dollárt érnek, amely összeg kedvéért természetesen a tigris vadászok nem sajnálnak fáradságot, időt és furfangot és kockára teszik

Aranyér

"Anusol" Soedecke

Aranyér ellen több mint 25 éve a legjobban elismert szer. Egyszerű alkalmazás, biztos siker. Minden fájdalmat azonnal megszüntet és meggyógyítja a gyulladt, sebes és vérző helyeket. Artalmas alkatrészeketől mentes. Reggel és este egy kúpocskát tesz a végbélbe bevezetve. Minden patikában és drogériában kapható. Gyár címe: Goedecke & Co. Chem. Fabr. Leipzig.

RAKTÁR **F.H. MEES** BUKAREST
CALEA GRIVITELI 61

Személy szállítás

új Fiat-autóval az ország bármely részében vállal **MELKUHN BANDI**, Schiel-garázs. Telefonszám 766

ELADO STEYER AUTO

7 tip., 6 hengeres, 6 üléses acélszürkével fényezve, nagyon szép kivitel. Cím 8612 szám alatt a kiadóban.

Cementtetőcserepgépek

továbbá gépek üreges beton-tömbök, beton- és salaktéglák, cementlapok, stb. előállítására. Formák: csövek, kutgyűrűk, lépcsők, stb. készítésére. Betonkeverőgépek. Prima cementfestékek. Complet asbestcementpala-gyári berendezések (Eternit) stb. azonnal szállít raktárról.

"MODERNA"

Építőipari-gépek és Radiator R.-T. Braşov, Kis-utca 12. (-) (-) Telefon 5-78 sz.

Mielőtt gépeket vásárol, tekintse meg gazdagon felszerelt raktárunkat. Prospektusok és költségvetések díjmentesen.

2130

Nagyszabású és modern lugzómű felállítása céljából 70 milliót meghaladó értékű, üzemben levő és az új

előjárásal

4.000.000

tiszta jövedelmet nyújtó

elismert magántulajdonu (validált)

arany- és ezüst-bányához

500 ezer lejes kölcsönt keresek kamat és 10% haszonrészesedés mellett. Kölcsöntőke biztosítatik. Részletes felvilágosítással szolgál az "OMNIA" bizományi üzlet Baia-Mare - Nagybányán. !!!!!!!!!!!!!

A legfelsőbb közegészségügyi tanács által engedélyezett "BREAZUI"

keserűvíz

50-60%-al olcsóbb a külföldi hasonló hatású vizeknél. — Kapható minden gyógy- és fűszerüzletben üvegenként 30 lejért. — Brassói képviselő:

E. O. & L. THEIL, BRAŞOV.

2251

Láng L. Gépgyár R. T.

BUDAPEST 56.

Dieselmotorok kompresszorral és kompresszor nélkül, stabil és félstabil

gőzgépek, gőzkazánok.

Képviseltek:

Silvania műszaki r.-t. Braşov, Str. Spitalului 64.

Timişoara: Karner Ede.

2849 o.

Oradea-Mare: ECONOMIA kereskedelmi és ipari r. t.

Chamotte (tűzálló) anyagok

minden minőségben, bármely célra. Chamotte-, Agyagdinass- és Silikatéglák az összes iparágak részére (a rendes téglától a legkomplicáltabb idomokig és nagyságig) Pékkemencelapok, kupoló-kemencetéglák többszörösen kipróbált minőségben. Saválló téglák, lapok és edények minden alakban és nagyságban. Chamottehabarcs, tűzállóanyag és Quarchomok. Quarcliszt (finomraőrít, idegen anyagtól mentes) zomác célokra. — Kívásga referenciákkal szolgálunk. Évenkénti termelőképeség: 8 millió kg. formázott Chamotte, 12 millió kg. nyersanyag.

KERAMISCHE INDUSTRIE (KERAMIAI IPAR), BARUL-MARE (Judeţul Hunedoara)

Központi iroda: Sibiu-Nagyszeben, Str. Pintenului 36

Rövid levél- és táviratcím: Ceramica Sibiu. Telefonszám: 117.

885.

Erdély és Bánát legrégibb és legmegbízhatóbb redőnygyára

Telefon szám 491 **Szántó Dezső, Oradea, Str. Mărăşeşti 8.**

Esslingeni redőnyök, acéllemez redőnyök. Vasszerkezetek. Gépjavítások. Bármiféle vasszerkezet-munka tervezése saját mérnöki irodám által.

5351

Kérjen árajánlatot!

Elsőrangú olaj- és lakk-festékek. prima kocsis- és autófényezők, valamint rozsdavédő festékek különlegességek

"LUX"

lakk- és festékgyár, Földvár, nagy választékban kaphatók:

Electra Rt.-nél,

Brassó, Kolostor-utca 32 szám.

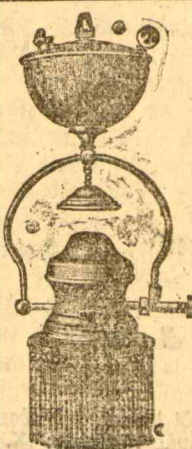
2262

21 év óta fiennálló ingatlan forgalmi iroda

foglalkozik lakások, házak üzleti helyiségek, gazdasági és gyári telkek bérbeadásának, eladás-és vételének közvetítésével.

özv. Friedmann Mari

Brassó, Vár-utca 47. Telefon 45.

Tudja már mindenki, hogy a

Continental-fény

a legolcsóbb világítás

Ismeretést küld:

LUMINA CONTINENTAL

Boroşineu, Judeţul Arad.

A legmodernebb lámpákkal.

46611

Dus választék szőrmekabátokban.

OLCSÓ ÁRAK

Értesitem a tisztelt vevőközönséget, hogy külföldi utamról hazatérve raktáramat a legszebb szőrme árukkal egészítettem ki. Dus választék saját készítményű szőrmekabátokban, melyeknek megtekintése vételkényszer nélkül a nagyérdemű vevőközönség rendelkezésére áll.

Rosenberg Simon

Brassó, Kapu-utca 9-11.

Szolid kiszolgálás.

Porzol és Higosan

csávázó szerek állandóan raktáron.

8583

Bartha Árpád

Sepsiszentgyörgy — Sft. Gheorghe.

Boroshordók

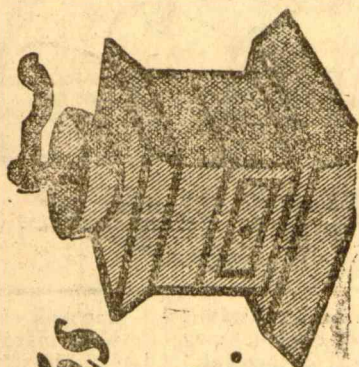
500 drb. 50-től 900 literig,

2 borpumpa

és más pinceberendezés eladó

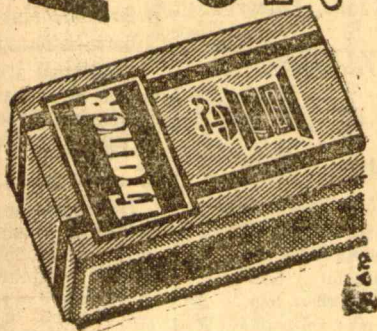
Fleischer György, Katalin-u 11

2173

Maradjon a régi szokás mellett és használjon ezután is kávéjához dobozos Valódi Franckot.

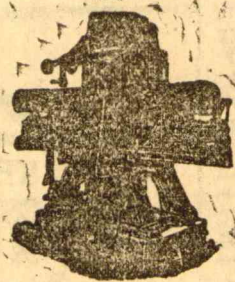
Ez olcsóbbá teszi a kávé, az ízét pedig erőteljesebbé. A gabonakávéhoz is feltétlenül szükséges a Valódi Franck.

ARGUS 2840
liszt és termény ügynökség
Rosenbaum & Comp.
Brassó, Hosszu-utca 21.
Telefon szám 218.

Silvania Műszaki R.-T.

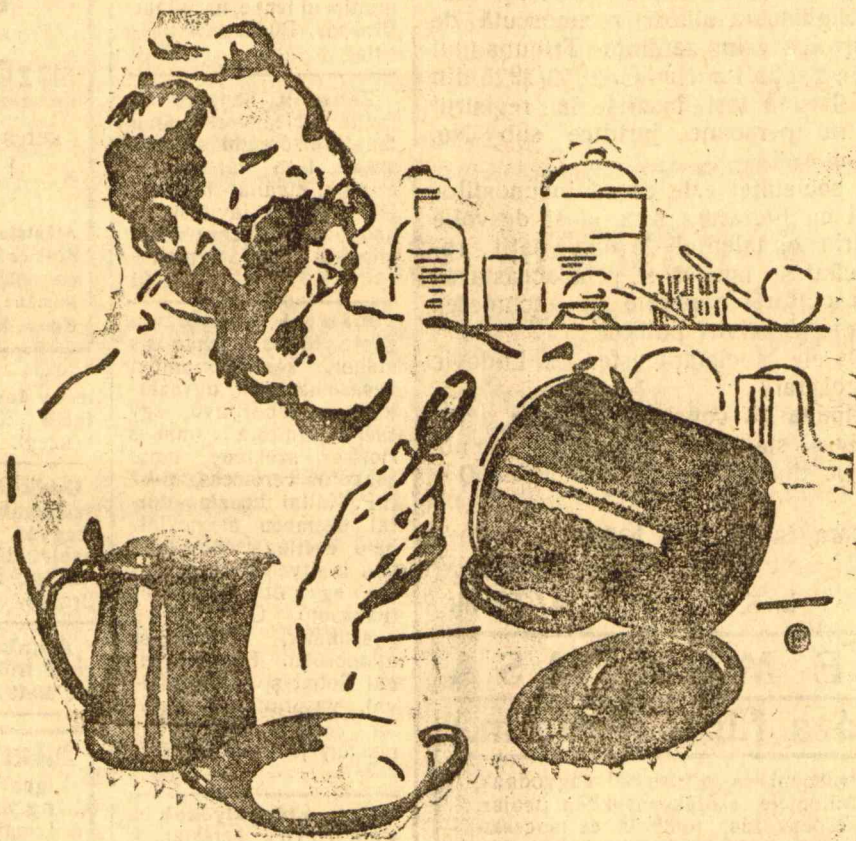
2348 II.

Brassó, Kórház-u. 64 sz.**Sürgőnycim: SILVANIA. Telefon: 89 és 125.**

A König Friedrich Augusthütte Dresden vezér-képviselte raktárról szállítja a gyár gyártmányait u. m.:

keretfűrész, mindennemű famegmunkáló gépet, butor-, bognár- és fűrészüzem részére**MASSEY-HARRIS petroleummotorok lerakata.**

Allandó nagy raktár mindennemű műszaki cikkekben.

2368

A vegyész megállapítja:

A Kamner & Jekelius cég Sphinx-edényeinek anyaga elpusztíthatatlan. A zománcozott és saválló, nem tartalmaz semilyen az egészségre ártó vegyületet és nem pattan le. A Sphinx-edények tehát elsősorban állandó, intenzív használatra alkalmasak kis és nagykonyhákban egyaránt.

Olcsó élelem iparvállalatok és munkások részére.

Fehér sózott szalonna, disznósír, túró és mindennemű élelmiszer munkások részére bármilyen mennyiségben beszerezhetők.

GÁL ALBERT-nél Brassó, Kapu-utca 68.

(Korona kávéház mellett)

2367

Telefon 315

Kereskedelmi végzett

némi gyakorlattal bíró hivatalnok-(nő)

gép- és gyorsíró,

román nyelvismerettel azonnal felvétetik. Ajánlatok „2327” szám alatt

a kiadóhivatalba kérhetők.

Egyedárusító**Köpe és Bazant**

órás, ékszerész és látszerész

?

BRASSÓ, Kapu-utca 54.**Alpina****Máktermelő és kereskedők figyelmébe!**Keresek megvételre, bármilyen tételben **mákot.****Gál Albert Brassó, Kapu-u. 68.**

2367

(Korona kávéház mellett.)

A Vasut-utca 10 szám alatti

FORD-JAVITÓMŰHELY

f. hó 16-án MEGNYILT és minden Ford-autó és Fordson traktor javítását vállalja

Teutsch Gyula
gépgyár, autorizált Fordképviselő
Brassó.

8633

Tribunalul Târnava-Mare Secția I-a.

No. G. 2059/1925.

Extras

din registrul persoanelor juridice al Tribunalului Târnava-Mare.

Asociațiunea Literară și de Diletanți Maghiară din Sighisoara a fost recunoscută de persoană juridică prin sentința Tribunalului Târnava-Mare Secția I-a No. G. 2059/1925 din 10 Iulie 1926 și a fost înscrisă în registrul special pentru persoane juridice sub No. 100/1926.

Scopul societății este ca să încunoaște membrii cu literatura, arta, și să desvolte între ei și prin ei talentul de declamații, reprezentății, cânt și muzică și prin aceasta să facă serviciu culturii populare cu excluderea oricărei răvniri și priviri politice.

Președintele societății este: Dr. Ludovic Toth din Sighisoara.

Asociațiunea s'a constituit în baza actului constitutiv și statutelor autentificate de notariatul public din Sighisoara sub No. 400-1925.

Sighisoara, la 25 Iulie 1926.

L. S.

Grefier:
A. Török**BĂILE MONEASA****Menyháza fürdő (Arad m.)**

Azok, akik pihenni és felfrissülni vágyódnak, s amellől különféle szórakozásokban (tenisz, ping-pong, csónakázás, tombola és táncestélyek, társas kirándulások stb.) is részesülni akarnak, keressék fel a természet szépségeivel, kristálytisza uszodájával rendkívül vonzó Menyházát, mely egyike Erdély legszebb klimatikus fürdőinek. ! ! ! !

A nyarutó Menyházán különösen szép, s hogy ez a fürdő mindenki számára könnyen hozzáférhető legyen, az utószezonban (aug. 25-től szeptember 30-ig) nyaralók részére 50%-os kedvezményt állapít meg a Fürdőigazgatóság.

Kérjen azonnal prospektust !!!**Thomas-Sör**

Erdélyben közkedveit, mindenütt keresve, kivált a hírneves

THOMAS-REX

E sör árusításához a brassói piacon

raktáros kerestetik.

Ajánlatok

Thomasbräu Nagyszeben-Sibiu.

8617

Nemcsak nekünk tesz szívesseget, hanem saját érdeke is ha megrendeléseknél vagy érdeklődéseknél lapunkra hivatkozik.**APRÓ HIRDETÉSEK**

Egy szó ára 6 lej. — Vastagabb betűvel 12 lej. — Állást keresőknek 25% engedmény. Legkisebb hirdetés ára 60 lej.

Aróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizományosunknál is feladhat minden helységben, és pontosan továbbítja azokat kiadóhivatalunkhoz. — Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdezősködésekre válaszolunk.

Autóvezetői szakiskola! Berka Antal autóvezető- és szerelő szakiskolájának 20-ik tanfolyamát szeptember hó 1-én nyitja meg Segesváron, ahol a tanítványok úgy elméletileg, mint gyakorlatilag — autóval szakszerű és legteljesebb kiképzést nyerik. A tanfolyam tartalma 4 hét. Jelentkezni lehet Berka Antal autótanfolyamvezetőnél Segesvár, Str. Ilia Chendi (Hüll u.) 35. 8531**Fényképek porcellánra,** sarkövekre alkalmas, legjobb kivitel, Helios műterem Kolostor u. 19. 8381

Cserep kályhákat, kandallókat, chamotte téglát szállít Dr. Jenciu cserepkályhagyár Pui. 8115

Férfiűhőnemű olyan mintha új lenne, ha Wlaat, Brassó, Buzasor 3, tisztítja. 7879**Zongora** hangoló és javító Németországban tanult, elsőrendű szakterő szept. 1-én városunkba érkezik, elvállal mindenféle zongora javítást és hangolást. Előjegyzéseket elfogad a kiadóhivatal. 8501**Eladó** jutányosáron gépjárató és mechanikus műhely, kéziszerszámok, kevesethasznált, ugyszintén egy táboritűző, egy cséplőgarnitúra 700mm-es Hoffner szekrény, hátul zsákolós verőlecses, 6-7 H.P. Kállai benzínmotorral üzemen megtekinthető, esetleg cséplés közben is átvehető, ugyszintén egy öt személyes luxusautó, Overland gyártmány, üzemenképes állapotban. Pály Istvánál Cobatești (Kobátfalva), vasutállomás Cristur Secuș (Székelykeresztúr) jud. Odorheiu. 8525**Vasestergályosok** és vasöntők kerestetnek azonnali belépésre. Energia Motorgyár Kolozsvár. 8546**Kiadó nagy üzlettel** és három raktárral, Kapu-utca 10. Értekezni l. emeleten. 8542**2 tanuló** a Ford-autó műhely részére felvetetik. Teutsch, gépgyár, Brassó.**Fiatal molnársegéd** kerestetnek. — Ajánlatok Nagy és Zsarnoczky műmalom, Nagyborosnyó címre kértetnek. 8557**Keresek azonnali belépésre megbízható szűcsöt** ki önálló szabásban, munkában, díszműárak, valamint kabátok készítésében. „Ügyes 3” jelűre a „Sächsisch-Regener Nachrichten” kiadóhivatalához 8550**Borbély** ügyes, könyvkezelő, házhoz kerestetik. Ajánlatok levélben „Tisztaság” jelűre a lap kiadóhivatalába kértetnek. 8568**Keresek** szeptember 15-re három utatársat kinek kedve van csukot Ford-auton az országban egy kellemes körutazást tenni és négy kerékre való gummitat venni. Cim 8603 sz. alatt a kiadóban.**Alkalmi vétel.** Nagyön jutányosan eladó, Voigtlander Radiar fényképezőgép, tokkal. Cim 8587 sz. alatt a kiadóban.**Gyógyszerész** gyakorlatnokot fölvesz Sándor gyógyszerész Erdőszentgyörgy-Sárghegyi de Pá dure. 8589**Keresünk** gyakorlatnokot vasestergályost. Ajánlatok fizetés megjelölésével Bandur Testvérek Csiklúddendők. 8589

Két gatterlakatost

és egy

mozdonyvezetőt

keresünk azonnali belépésre.

OO

Ajánlatokat eddig működés és fizetési igények megjelölésével Forestiere Române Poleni, Jud. Cojocna címre küldendők. (8608)

Négy polgárit végzett leány tanulóknak felvétetik Keresztes fényképszéknél. 8598**Gyakornokot** kerestünk szeptember 1-i belépésre magyar, román, német nyelvtudással. Kocsis Andrá és Fiai Faárugyára Brassó. 8597**Alkalmi vétel.** Eladó antik íróasztal. Cim 8557 sz. alatt a kiadóban.**Eladó**

igen árszerűen egy egyszer használt Langfelder gyártmányú 2 hengeres 120 késes

csertörögép

favázra komplett felszerelve. Bővebbet: Fürst István, gőzfűrés, Covasna 2. jud. Treiscaune.

Budapesti ur családnál teljes ellátást kaphat két jó háznál való nagyobb gyermek. Érdeklődni: Dr. Mendelsohn Budapest, Lipót körút 6. 8581

Lehetőleg nyugdíjas köztisztviselőt kerestünk minden ötezer lelekszámnál nagyobb erdélyi községben vagy városban tömeges szétosztására és értékesítésére. Ajánlatokat „Állandó Jövedelem” jelűre a kiadóhivatal továbbítja 8576**Eladó Szovát-fürdő** egy 15 helyiségből álló újonnan épült masív villa az István-szállóval szemben. Érdeklődni Dosztál Kálmánnál, Dicsőszentmárton. 8622**Intelligens** férfifodrász perlekt hajvágó, magas fizetéssel felvetetik, előnyben, aki a hölgyfodrászatot megtanulni óhajtja Tanuló leány és fiú felvetetik. A Molnár hölgyfodrász, Kapu-u. Koronávat szemben. 8635**A női kézimunkával** foglalkozók rendeljék meg azonnal a „Tündérújjak” aug. (16) számát. Gazdag tartalom, nagyított mellékiv. Ára 70— lej. Ajánlati díj 8— lej. Előfizetési díj 1/4 évre 190— lej. Brassói Lapok Könyvosztálya.**Idősebb** textiláru segéd, aki kirakat rendezésben és pontos kiszolgálásban kellő jártassággal bír, székelyvidékre mező városba kerestetik. Ajánlatok fizetési igény megjelölésével 8624 sz. alatt a kiadóba kértetnek.**Egy teljesen** berendezett üzemenk a bérletszerű átvételéhez kisebb magyar tartományi városban önálló vállalkozó, aki kb. 2.000.000— lej vagyon fölött rendelkezik kerestetik. Leveleket „Fényes kereset 8604” jelűre a kiadó továbbítja. 8620**Fiatal református** kereskedősegéd román nyelvismeréssel rőfös és dívtáru szakmában állás keres. Leveleket „Szorgalmas” jelűre a kiadó továbbítja. 8620**Gyermektelen** házaspár 1 szoba konyhás lakást keres. Cim Kádár mézárósnál Kapu-utca. 8534**Kerthelyiség** 900 □ öi belvárosban 9000 tégla 50 szekér kövel együtt 250.000 lejért eladó. Értekezni lehet Hosszu-utca 44. az üzletben. 8627**Goblin arc és testhímzést** vállal iparművész. Cim 8604 szám alatt a kiadóban.**Egy műmalom** műhajtásra felszerelve 2 járatl, 1 henger és 1 kőjarrattal haszonbérbe kiadó. Azonnal elfoglalható. — Márton János, Csikszenttamás. 8625**Románul tanuló,**

vagy tanulni szándékozó csak a Dr. Dávid György-féle román nyelvtant, valamint a hozzávaló nagy szótárt fogadják el, mert ezek segítségével lehet a legjobban, legkönnyebben és a leggyorsabban megtanulni románul. Kaphatók minden könyvkereskedésben. Kiadta a Brassói Lapok Könyvosztálya 8600

Keresek önálló szobafestő és mázólo segédet Csóka József, Kézdivásárhely. Érdeklődni János csó F. Lajosnál. 8593**Butor:** ebédő, feltétlenül háló. konyha berendezéssel, ágynemű, fehérnemű adó. Vár u. 56. 8593**Urleányt** keresek gyermek mellé, lehet német nyelvismeréssel. L. boviis Jenőné, Csehulvaniei 8593**Németben** perlekt háló nőt keresek gyűjtemek mellé. Dr. We Samund, Szilágysomlyó. 8593**Eladó egy kályha** Bolonya, Malom-utca. 8593**Kerestetik** főzni tudó 40-45 éves minden gyermektelen házaspárhoz Ploestiben. Fizetési havi 1500 lej. Bővebbet Costa fodrász, C. F. állomás. 8593

1 drb. PERL

teherkocsi cca 3-4 tonnás teljesen jókarban

1 drb. Büssing 4-tonnás

teherkocsi

jutányos árban és feltétlenül feltételek mellett

eladók.

Új vagy használt személy és teherautó mindenféle árban és feltételek mellett

Motorkerékpár új és használt többféle áron kaphatók:**SCHWABE**

technikai iroda

Brassó, Kut utca 21.

Modista állást keres teljes ellátással, konyha felülettel. Háber Erzsébet, Valea Lung, Târnava Mare. 8593**Butorozatlan** szobairodának alkalmas kerestetik. Bővebbet 8616 sz. alatt a kiadóhivatalban.**Keresek** egy közepes koru magános nőt, ki nagyobb háztartás vezetését és a főzést vállalja. Cim 8619 sz. alatt a kiadóhivatalban.**2-4 közepiskolát** végzett tíu nyomdászlanynak felvetetik a Brassói Lapok nyomdájába.